V. D. UNIVERSITETO
BIBLIOTEKA
KAUNAS, LITHUANIA.

A. LIET. KATALIKŲ VISUOMENINIO IR KULTŪRINIO GYVENIMO SAVAITRAŠTIS EINA KAS PENKTADIENĮ.

AMERIKA

PUBLISHED BY LITHUANIAN UNIVERSAL BUREAU, INC.
423 GRAND STREET,
BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-2133

Entered as Second - Class matter March 16, 1934 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879

METAI V — PENKTADIENIS, RUGSĖJO 17 D., 1937 M. — Nr. 38 (186) — Kaina 5c.

ŠTAI KAIP

Sukaktys.
Iš Pragaro...
Kodėl ne Lietuva?
Žmonės su sąžine...
Visai aišku...

Šį sekmadienį du žymūs visuomenės vadai mini reikšmingas sukaktis: kun. Jonas Ambotas — Hartforde klebonavimo 25 metų, o kun. Pranas Juškaitis, Cambride, Mass., klebonas — kunigavimo 20 metų. Abu jie suskubo palikti stambių pėdsakų lietuvių visuomenės gyvenime. Abu yra įsteigę ir dabar užlaiko lietuviškas mokyklas. Abu dalyvavę visuomeninėje veikloje, stovėję centralinių organizacijų viršūnėse ir dabar aktyviai dirbą savo tiesioginėse pareigose.

Sveikindami abu sukaktininkus, reiškiame jiems pagarbos ir geriausių linkėjimų.

Lietuvis Vaščila šią vasarą buvo nukeliavęs į Sovietų Rusiją, iš kur aplankė ir Lietuvą. Savo įspūdžius jis trumpai aprašė angliškame žurnale Commonveal, kuriame jis pasisako radęs didelį Sovietų Rusijos ir Lietuvos gyvenimo sąlygų skirtumą. Vaščila tvirtina, kad atvažiuoti iš Sovietų Rusijos į Lietuvą tai tas pats, kaip persikelti iš didžiojo poeto Dantės aprašomo baisaus pragaro į gražųjį rojų.

Apie Lietuvą kitataučių spaudoje būna vis daugiau ir daugiau teigiamų atsiliepimų. Šią vasarą Lietuvos vardas ypač dažnai buvo minimas ryšium su vyskupo M. Reinio lankymusi daugely vietų. Daug rašyta ir ryšium su kitų svečių iš Lietuvos lankymusi.

Amerikiečių spaudoje Lietuvos vardui ir garbei paskleisti yra viena gera proga. Reikia, kad Lietuva pradėtų mokėti savo skolą Jungtinėms Amerikos Valstybėms nors mažomis dalimis. Suomijos vardas nepaprastai išgarsintas vien tik todėl, kad Suomija moka savo skolas.

Suomijos pavyzdžiu neseniai pasekė Vengrija ir tuojau visi laikraščiai atitinkamai paminėjo tą faktą.

Baltimorietis Valentas Matelis, mūsų bendradarbis Lietuvoje leidžiamam Naujosios Romuvos žurnalui parašė straipsnį „Tautinės Atžalos", kuriame kelia svarbius klausimus išeivijos tautinei gyvybei palaikyti. Tarp kitų įdomių minčių jis pamini ir skolos reikalus. Savo straipsnį jis baigia šiais žodžiais: „Ar negalima kokiu nors būdu tas skolas sutvarkyti? Tada ir lietuviai Amerikoj galėtų akis pakelti iki suomių ir girtis sau žmonės esą!"

Komunistų Laisvės redaktoriai nepaprastai susijaudino dėl Amerikoje atspausdinto XX Amžiaus dienraščio bendradarbio pasikalbėjimo su vienu ispanų kunigu. To kunigo atpasakoti Ispanijos komunistų žiaurumai taip paveikė laisviečius, kad šie neteko jokios lygsvaros ir galėjo surasti tik vienintelę išeitį — iškolioti Amerikos redaktorių, išvadinti vyskupus ir kunigus žmonėmis be sąžinės ir t.t.

Jei Laisvės redaktoriai kepa melagingas žinias (pavyzdžiui, neseniai „paskelbdami", kad kunigai sudegino mokslininką Galilėjų, kurs mirė ramiausia mirtimi), jei jie šventvagiškais žodžiais plūsta tikybos skleidėjus ir tikinčius žmones, jei jie dirba lietuvių tautos žudymo darbą, tai jie — žmonės su sąžine...

Kiekvienas žmogus vertas pagarbos, jei jis savo įsitikinimams įtakos siekia garbingu, švariu, teisingu būdu, bet jei jis naudojasi tik sufabrikuotų žinių skleidimu ir koliojimais, ar verta su juo ginčytis?

Brooklyniškė Vienybė paskelbė, kad „arkivyskupas Geniotis grįžta iš Lietuvos" ir įdėjo ištraukas iš šio „arkivyskupo" laiško, kuriame sakoma, kad „tėvynės lietuviai rimtai ir gyvai susidomėję Gedimino — Vytauto katalikybe".

Ši žinia įdėta be jokios Vienybės redakcijos pastabos, tad atrodo, kad Vienybė tikrai pripažįsta Geniotį arkivyskupu. Visiems žinoma, kas yra p. Geniotis ir jį „šlovinąs" p. Liūtas, nuolatinis Vienybės bendradarbis. O dabar bus aišku, kokius dvasininkus Vienybė pripažįsta kunigais ir arkivyskupais...

SAVAITĖS ĮVYKIAI

Japonų auksas

Japonai savo aukso gabenimą į Jungt. Valstybes praeitą savaitę dar padidino — atsiuntė beveik 6 mil. dolerių vertės. Nuo kovo 8 d. Japonija atvežė į šią šalį aukso 167 mil. dol. vertės. Taip pat auksą į čia siunčia ir Anglija. Padidėjus mūšiams prie Šanchajaus, japonai pagreitino gabenimą aukso.

Paralyžius siaučia

Visoje valstybėje praeitą savaitę pastebėti 612 susirgimų paralyžiumi. Ypač ta liga išsiplėtė Illinois valstybėje; tikimasi, kad užėję šaltesni vėjai pagelbės sustabdyti paralyžiaus bakterijų plėtimąsi. Dėl paralyžiaus daugely vietų atidėtas mokyklų atidarymas. Chicagoje šią savaitę vaikai mokyti per radio.

Motinos diena

Hitlerio įsakymu, vokiečiai nuo šiol motinos dieną minės rugpiūčio 12 d. Ši diena yra Hitlerio motinos gimtadienis. Kitais metais kiekviena vokietė motina, kuri turės 4 vaikus, gaus garbės ženklą, o kurios turės daugiau — gaus vertingesnių dovanų.

Ruošiasi sukaktims

Spalių 28 d. į Romą susirinks 100,000 fašistų vadų tikslu tinkamai paminėti fašizmo 15 metų sukaktį. Po fašistų iškilmių, 11 dieną vėliau, į Maskvą susirinks komunistai minėti revoliucijos 20 metų sukaktį.

Šalina komunistus

Automobilių darbininkų sąjungos pirm. Homer Martin pareiškė, kad komunistams vieta tik paprastų narių eilėse, o ne sąjungos organizatorių ar vadovybės vietose. Be to, Martin pareiškė, kad jis nepritaria nei komunistų partijai, nei jos principams. Martin'o vadovaujama sąjunga priklauso C.I.O.

Prašalino komisarą

Lengvosios gamybos komisaras Izidorius Y. Liubimovas prašalintas, o į jo vietą paskirtas Čestakovas. Jis buvo sudaręs rusų prekybos sutartį su Italija. Jo artimi pagelbininkai esą suimti.

Prašo pasigailėti

Apie 30 amerikiečių ir kanadiečių profesorių nusiuntė Ispanijos sukilėlių vadui, generolui Franco, prašymą, kad pasigailėtų 2,000 civilių, kurie suimti užėmus Santandero miestą ir apylinkę. Santandery sukilėliai yra suėmę apie 50,000 žmonių, kurių daugeliui gresia karo teismas. Mirties bausmė skiriama labai retai ir tokiems, kurie prasižengę kriminališkai.

Nuskendo bankininkas

Prancūzijoje besimaudydamas nuskendo P. Quesnay, tarptautinio banko Šveicarijoje valdytojas, 44 metų amžiaus. Velionis buvo nepaprastai gabus ekonomistas ir finansistas; jis daug pagelbėjo Austrijai po karo sutvarkyti savo piniginius reikalus.

Skandinavijoj vienybė

Švedijoje įvyko Švedijos, Danijos, Norvegijos ir Suomijos užsienių reikalų suvažiavimas, kuriame tartasi tarptautiniais ir savo valstybės reikalais. Visais klausimais pasiekta vieningos nuomonės.

Japonijoj audra

Japonijos pietinėje dalyje kilusi audra palietė apie 600 mylių plotą. Šimtai namų sugriautų, daugelis paskendę potvynio vandeny, labai nukentėjo ryžių laukai. Užmuštų skaičius siekiąs netoli 100. Nuostolių skaitoma šimtai milijonų dolerių.

Slaptas sinodas

Vokietijos protestantų 68 dvasininkai ir pasauliečiai turėjo slaptą sinodą — susirinkimą, kuriame tartasi kovos su naciais reikalais. Susirinkimas buvo mažame Lippstadto mieste; jame išrinktas protestantų konfesijonalų vadas, pastorius Karl Koch.

Jūrininkų ginčas

Darbo federacijai priklausančios uostų darbininkų unijos norėjo sulaikyti CIO uniją nuo balsavimo, per kurį uostų darbininkai turės pasirinkti uniją. Tautinė Darbo Reikalų Taryba nutarė, kad balsavimas turi įvykti ir ne vėliau šios savaitės šeštadienio.

MIRĖ MASARYKAS

Praga. — Rugsėjo 14 d. mirė Čekoslovakijos valstybės steigėjas, pirmasis jos prezidentas, Tomas G. Masarykas, sulaukęs 87 metų amžiaus. Mirties svarbiausia priežastimi buvo širdies negalavimai.

Masarykas gimęs 1850 m. kovo 7 d. pietinėje Moravijoje, priklausiusioje tada Austro-Vengijai. Jo tėvas buvo slovėnas, motina čekė. Tėvas norėjo išmokyti jį šaltkalviu, bet Masarykas išsiveržė į mokslą ir tapo žymiausiu ne tik Europos, bet ir pasaulio valstybininku. Daugiausia jo rūpesčiu ir darbu įsteigta Čekoslovakijos respublika, kurios prezidentu jis buvo iki 1935 m. gruodžio 14 d., kai jis atsistatydino. Jo įpėdiniu išrinktas drauge su juo ilgus metus dirbęs dr. Benešas.

Visoje Čekoslovakijoje paskelbtas tautinis gedulas. Miręs pirmasis prezidentas, kuriam buvo suteiktas prezidento išvaduotojo vardas, palaidotas iškilmingomis apeigomis, dalyvaujant minioms Čekoslovakijos gyventojų ir užsienio atstovų.

VOKIETIJOS KATALIKAMS GRESIA PAVOJUS

Vatikanas. — Laikraštis Osservatore Romano savo įžanginiame straipsny protestuoja dėl Vokietijos katalikų sunkios būklės ir reiškia baimės, kad Vokietijoje gali kilti didelių nelaimių, jei naciai nesustabdys savo propagandos prieš katalikus.

Laikraštis nurodo, kad nacių kongresas Nuremberge labai pagerbė dr. Rosenbergą, didžiausį pagonybės skleidėją ir visuomenės kiršintoją prieš krikščionybę. Tai esąs ženklas, kad nacių vyriausybė pritarianti ir oficialiai tai propagandai, kuri griauna viską, kas krikščioniška.

Laikraštis pastebi, kad pragaištingi žygiai Vokietijoje gali privesti valstybę prie skaudžių pasėkų, kurios palietė Ispaniją.

Geras derlius

Žemės ūkio departamentas praeitą savaitę pranešė, kad šiemet laukiama gero kukurūzų, kviečių ir medvilnės derliaus, kurio vertė siekianti puspenkto bilijono dolerių.

Etiopų bažnyčia

Italijos vyriausybė paskelbė, kad Etiopijos koptų bažnyčiai uždraustas priklausomumas Egipto patriarchui ir kad nuo šiol etiopų koptai turės savo nepriklausomą bažnyčią. Iki šiol koptų vyskupai daugumoje buvo egiptiečiai, o dabar būsią tik etiopai. Etiopijoje koptai nesudaro gyventojų daugumos; apie 3 mil. etiopų išpažįsta muzulmonų tikybą.

Lindbergh — prezidentu?

Vokiečių spauda rašo, kad 1940 m. Jungt. Amerikos Valstybių prezidento rinkimuose kandidatu būsiąs pulk. Lindbergh.

BROCKTONE ATIDARYTA LIETUVIŠKA BAKŪŽĖ

Brockton, Mass. — Rugsėjo 12 d. čia prasidėjo didelė paroda, kuri vyksta kasmet ir būna žymiausia Massachusetts valstybėje. Pirma diena paskirta lietuviams ir vadinasi „Lithuanian Day". Tą dieną atsilankė rekordinis skaičius žmonių — 25,000. Lietuvių buvo apie 6,000.

Parodoje prie pat didžiųjų vartų lietuviai brocktoniečiai pastatė lietuviško stiliaus namelį, lietuvišką bakūžę. Bakūžė graži, su gėlių darželiais po langais. Už namo net šulinys su medine svirtimi įrengtas.

Apie 4 val. popiet atvyko Lietuvos gen. konsulas pulk. Budrys, policijos motociklų lydimas. Jis sutiktas didelėmis ovacijomis. Lietuvių komiteto pirm. Kašėtaitė įteikė konsului rūtų vainiką, kurį konsulas udėjo virš bakūžės durų.

Kalbas pasakė pulk. Budrys, adv. A. Šalna, kun. J. Švagždys, adv. A. Mileris ir adv. Vervečka. Programa buvo labai įvairi iš dainų, tautinių šokių ir kitko.

Lietuviška bakūžė susilaukė nepaprasto susidomėjimo. Viduje jos įrengta įdomi lietuviškų daiktų paroda.

Tą patį vakarą parodos aikštėje, viename puikių restoranų, gen. konsului pagerbti suruošta vakarienė. Dalyvavo gražus būrys lietuvių profesijonalų iš įvairių kolonijų.

Iš Brocktono gen. konsulas Budrys drauge su kun. J. Švagždžiu nuvyko į Marianapolį, kur aplankė kun. dr. Navicką ir susipažino su kolegijos veikla.

JAPONAI LAIMĖJĘ TRIJUOSE FRONTUOSE

Tientsin. — Japonijos kariuomenės vadovybė pranešė, kad japonų kariuomenė laimėjusi svarbius mūšius trijuose frontuose ir užėmusi kelis miestus.

Į buvusių mūšių vietas atvykusiems užsienių korespondentams japonai pareiškė, kad jie nekariauja prieš kinus, bet tik apsaugo taiką Tolimuose Rytuose...

AMERIKOS LEGIONO SUVAŽIAVIMAS

Rugsėjo 20 d. New Yorke prasidės Amerikos Legijono suvažiavimas, kuris numatomas nepaprastai gausingas — laukiama pusės milijono dalyvių.

AMERIKOS LAIVAMS UŽDRAUSTA GABENTI GINKLUS

Washington. — Prezidentas Roosevelt, pasitaręs su valstybės sekretoriu Hull, paskelbė, kad visiems amerikiečių laivams draudžiama vežti ginklus į Japoniją ir Kiniją. Jei amerikiečių privatūs laivai vežtų ginklus, tai vyriausybė nesiima jokios atsakomybės dėl bet kokių galinčių įvykti nelaimių.

VYSKUPO M. REINIO ATSISVEIKINIMO ŽODIS

Kunigų Vienybės Centro Valdybos kviečiamas ir pasinaudodamas vasaros atostogų metu nuvykau į Jungtines Amerikos Valstybes. Ten išbuvau du mėnesiu su puse.

Nors labai norėjau, dar prieš išvykdamas iš Amerikos į Lietuvą, parašyti atsisveikinimo žodį, tačiau tam reikalui laiko nesučiupau, todėl dabar, plaukdamas per Atlantiko vandenyną, rašau tą žodį.

Vykdamas į Ameriką turėjau dviejų rūšių tikslus: viena, padėti Amerikos lietuviams katalikams katalikybės ir lietuvybės reikaluose, antra, pačiam pamatyti, pažinti garsiąją, pažangiąją Ameriką, pažinti lietuvių katalikų gyvenimą, pažinti katalikų akciją Amerikoje, susipažinti su universitetų struktūra, ypač katalikų universitetų gyvenimu, pasikalbėti psichologijos reikalais su psichologijos profesoriais.

Amerikoje radau didelį palankumą mano uždaviniams ir nuoširdų priėmimą. Lietuviai kunigai ir pasauliečiai, Lietuvos ministeris Vašingtone ir konsulas Čikagoje, katalikų veikimo centras (National Catholic Welfare Conference) Vašingtone, kitataučiai kunigai, Aukštoji Bažnyčios Hierarchija visur rodė malonų palankumą. Lietuvių katalikų spauda, ypač Amerika, Darbininkas, Draugas, Forum, Studentų Žodis, Vytis, Moterų Dirva, Garsas ir kiti gerai paruošė dirvą sėkmingesniam uždavinių atlikimui. Daug palankumo parodė ir spauda anglų kalba, spausdindama kai kur net labai plačius pranešimus.

Gerai paruoštoje dirvoje lengviau dirbti. Aš pats stengiausi duoti kiek galima daugiau esamomis aplinkybėmis. Teko man aplankyti 52 lietuvių katalikų bažnyčias (vieną iš jų Kanados Montrealyje) ir 16 kitų miestų, kur nebuvo lietuvių parapijos, pasakyti 67 pamokslus bažnyčiose, 46 kalbas salėse apie Lietuvos religinę, tautinę ir kultūrinę padėtį. Teko dalyvauti lietuviškųjų katalikiškų organizacijų Seimuose: Darbininkų, Studentų ir Profesionalų, Vargoninkų-Muzikų, Vyčių, Katalikių Moterų ir Federacijos.

Kitataučių spaudai besiinteresuojant Lietuva, jos religine bei kultūrine padėtimi, mielai sutikdavau duoti interviu; taip buvo, kiek pamenu, New Yorke, Baltimorėje, Čikagoje, Shenandoah, Kansas City, Los Angeles, San Francisco, Omaha, Dayton, Blair, Lawrence.

Keliauti teko daug traukiniais, automobiliais ir aeroplanais. Pastaraisiais nuskridau net keturis tūkstančius mylių su kaupu.

Amerikoje daug pamačiau, patyriau, pramokau. Kūnu pavargau, bet žiniomis ir dvasia sustiprėjau. Tas bus man labai naudinga tolimesnėje darbuotėje Lietuvoje. Mat, man buvo svarbu po ilgesnės darbuotės Lietuvoje prasivėdinti, pamatyti lietuviškąjį ir katalikiškąjį darbą kitokiose sąlygose, iš tolesnės perspektyvos ir Amerikos atmosferos šviesoje pažiūrėti į Lietuvos visokeriopus reikalus.

Grįždamas iš Jungtinių Amerikos Valstybių į Lietuvą tariu nuširdžiausią padėką visiems, kurie lengvino man pasiekti užsibrėžtus tikslus, vaišino, vežiojo ar kitais būdais padėjo. Mano šis dėkingumas pasiliks ant visados. Savo maldose nepamiršiu Amerikos. Ypatingu būdu reiškiu giliausią dėkingumą Kunigų Vienybei, pakvietusiai mane į Ameriką ir jos vadovybei, sudariusiai maršrutą ir ją įgyvendinusiai, būtent, garbingiems kunigams Jonui Balkūnui iš Maspeth ir Pranui Jurui iš Lawrence.

(Tęsinys 5 psl.)

LIETUVOS ŽINIOS

— Ministerių kabinetas paruošė amatų mokslo įstatymą, kurs perduotas seimui. Seimo rudens sesija prasidėjo rugsėjo 7 d.

— Šiaulių šiliminės elektros stoties statymo paruošiamieji darbai bus pradėti dar šiemet, o nauja stotis bus užbaigta 1939 m. Ji aptarnaus Šiaulių, Radviliškio ir Šeduvos rajonus, o vėliau galės duoti elektros jėgos net Panevėžiui, Joniškiui ir Kuršėnams. Apskaičiuojama, kad stoties visas pastatymas ir įrengimas kainuos apie 4½ milijono litų.

— Pasvaly yra 4 dantų ir 4 medicinos gydytojai. Visiems darbo užtenka. Mieste rengiamas kurortas — gydykla; tam reikalui vietos žydai padovanojo 15 hektarų žemės.

— Šiauliuose numatyta pastatyti centralines geležinkelių dirbtuves, kurios kainuosiančios apie 2 milijonus dolerių. Jose bus galima pasigaminti geležinkeliams riedmenų.

— Pernai valstybės teatre dramos vaidinimų žiūrėti atsilankė 79,559 žiūrovai, iš kurių gauta 94,877 lt. pajamų. Išvykę artistai į provinciją vaidino 27 sykius ir turėjo 10,200 žiūrovų. Dramos darbą atliko 3 režisieriai, 22 tarnautojai ir 19 artistų.

— Lietuvos nepaprastas pasiuntinys Tautų Sąjungai pulk. K. Škirpa jau apsigyveno Ženevoje.

— Cemento fabriką norėta statyti Jiesios upės pakrantėse, netoli Kauno, bet dabar numatoma pasirinkti vietą ties Jurbarku, kur esą daugiau žaliavos cemento gamybai.

AMERIKA

LEIDŽIA LIETUVIŲ UNIVERSALIS BIURAS, Inc.
KAS PENKTADIENIS

Prenumeratos Kaina:
Jungt. Valst. metams $2.00
Jungt. Valst. pusmečiui $1.10
Užsienyje metams $2.75
Užsienyje pusmečiui $1.50
Skelbimų kainos pagal susitarimą

LITHUANIAN WEEKLY
Published by LITHUANIAN UNIVERSAL BUREAU, Inc.

Subscription Rates:
In U. S. A. one year $2.00
In U. S. A. six months $1.10
Other Countries one year $2.75
Other Countries six months .. $1.50
Advertising rates on application

Raštus ir žinias Amerika trumpina savo nuožiūra. Nesunaudoti raštai korespondentams negrąžinami, jei tam tikslui neprisiunčiama pašto ženklų.

JUOZAS B. LAUČKA — Redaktorius.

DANIELIUS J. AVERKA — Vedėjas.

KONSTITUCIJAI 150 METŲ

Lygiai prieš 150 metų Jungtines Amerikos Valstybes steigusių savarankiškų kolonijų 55 atstovai užbaigė 1787 metų karštos vasaros keturių mėnesių karštaus darbo laikotarpį, pasirašydami naujosios demokratinės valstybės aukščiausį įstatymą — konstituciją. Tas dokumentas ir šiandie tebeturi tokios pat svarios reikšmės, kokios jis turėjo pasirašymo metu, 1787 m. rugsėjo 17 dieną.

Naujosios valstybės steigėjai, gerokai išvarginti laisvės kovose prieš anglus ir ginčuose dėl vieningos respublikos steigimo, į aukščiausią šalies įstatymą sudėjo savo išmintį, širdį ir patyrimą. Jie puikiai pramatė tolimus laikus ir sukūrė tokį įstatymą, kuris ir po 150 metų nėra tik gražaus raidyno sandėlis, bet gyvas visa dvasia, kuri buvo sudėta į tą dokumentą.

Reikšminga, kad konstituciją pirmasis pasirašė George Washington, kurs vadovavo laisvės kovoms ir buvo naujosios valstybės vieningumo simbolis. Konstituciją priėmus, jam buvo lemta būti išrinktu pirmuoju valstybės prezidentu. Jam pirmajam teko išmėginti konstitucijos tinkamumą praktikoje. Jos žodžiai skambėjo gražiai, bet pirmasis prezidentas įrodė, kad jie buvo ir įgyvendinami.

Prieš 150 metų šią valstybę kūrė 13 savarankiškų kolonijų, kuriose nebuvo nei 4 milijonų gyventojų. Šiandie Amerikoje apie 130 milijonų gyventojų ir jas sudaro 48 valstybės ir kelios salos. Valstybės plotai nepaprastai išaugo, gyventojų skaičius 30 kartų padidėjo, o nustatyti konstitucijos pagrindiniai dėsniai liko tie patys, atlaikę pilietinio karo nesmagumus ir kitus sukrėtimus.

Minint šią reikšmingą sukaktį, ypatingai verta pažymėti, kad konstitucijos kūrėjai nepaprastai patarnavo žmonijai, įrašydami sąžinės ir tikybinio praktikavimo laisvės užtikrinimą. Šis konstitucijos dėsnis davė prieglaudą tiems žmonėms, kurie turėjo [illegible] kitose valstybėse dėl savo įsitikinimų. Šio dėsnio užuovėjoje Katalikų Bažnyčia nepaprastai išaugo Amerikoje — prieš 150 metų iš 200 amerikiečių tik vienas buvo katalikas, o dabar beveik kas šeštas gyventojas yra katalikas. Tai rodo, kad katalikų tikyba labai derinasi su demokratinės santvarkos aplinkuma.

Katalikui tikyba ne tik nedraudžia, bet ir liepia mylėti savo valstybę. Kiekvienas geras katalikas yra geriausias savo valstybės pilietis, todėl visai suprantama, kodėl katalikų bažnyčiose šią savaitę yra ypatingos padėkos pamaldos valstybės gerovės intencija.

Ši sukaktis malonu minėti ir lietuviams, nes amerikiečių valstybės gyvenimas, konstitucijos dėsniais tvarkomas, davė geriausių progų lietuviams atvykti iš rusų priespaudos, kurti naują gyvenimą ir vėliau daug pagelbėti savo tėvynei išeiti į savarankišką tvarkymąsi. Tikrai galima didžiuotis, kad gyvename tokioje valstybėje, kurios ribose galime laisvai išpažinti savo tikybą, laisvai kurti ir išlaikyti savo mokyklas, laisvai turėti savo spaudą, laivai palaikyti savo tautinę gyvybę.

TEISĖJAS BLACK KUKLUKSAS?

Nors prezidento pastangos padidinti V. Teis. narių skaičių nuėjo niekais, tačiau ir jo artimiausi rėmėjai buvo nustebinti, kai prezidentas turėjo progą paskirti naują teisėją. Jis parinko Alabamos senatorių Hugo L. Black, kurio vardas neretai buvo jungiamas su Ku Klux Klano organizacija. Senatas paskyrimą patvirtino, kai senatoriaus artimi pažįstami pareiškė, kad Black nebuvo Kukluksas.

Black tylėjo. Jis apsidžiaugė pasiekęs aukščiausios garbės ir išvyko atostogų į Europą. Bet amerikietiškų tradicijų gerbėjai nerimo. Jie siekė tiesos ir faktų. Ir štai dabar paskelbta įdomių davinių, kurie kai kam sukūrė labai nejaukią aplinkumą, kuri, aišku, palietė ir prezidentą Rooseveltą.

Laikraščio The Pittsburgh Post-Gazette bendradarbis Sprigle paskelbė įvairius dokumentus, kurie rodo, kad teisėjas Black buvo Alabamos kukluksų narys, kad 1925 m. jis buvo iš jų išstojęs ryšium su savo kandidatūra senatoriaus vietai ir kad 1926 m. vėl sugrįžo į kukluksus ir liko amžinu jų nariu. Teisėjas Black kol kas dėl šių žinių nieko nesako — jis nei užginčina, nei prisipažįsta.

Kodėl dabar keliamas spaudoje triukšmas dėl teisėjo Black ryšių su kukluksais? Aišku, kad čia yra ir politinių priežasčių, bet aišku ir tai, kad kukluksų organizacijos žmogus nevertas būti vyriausiame šalies teisme, kurs turi apsaugoti kiekvieno piliečio teises, vaduodamasis visų piliečių lygybės prieš įstatymus dėsniais.

Kukluksai griežtai vedė ir tebeveda slaptą kovą prieš katalikus, žydus, negrus ir svetur gimusius Amerikos piliečius. Tai bigotiška dvasia persiėmusių protestantų slapta organizacija, kurios siekiai visai nesuderinami su mūsų valstybės konstitucijos dėsniais. Jos veikla griežtai priešinga demokratybės principams, kurie sudarė pagrindą šios šalies klestėjimui. Kukluksai visai nesiskaitė su šalies aukščiausiuoju įstatymu, konstitucija, o dabar jų žmogus parinktas garbingiausiai įstaigai.

Jeigu teisėjas Black tikrai buvo ir tebėra kukluksas, jis turėtų atlikti vienintelę garbingą pareigą — tuojau pasitraukti iš vyriausio teismo, kuriame tikybos, rasės ir tautos neapykantos skleidėjų šalininkams vietos negali būti.

Profesorius Paliko Komunistus, Kad Butų Laisvas

Išstojęs iš komunistų partijos prof. Stuart Browne parašė žurnalui Harper's Magazine savo atsiminimus, kurių santrauką čia paduodama:

Stodamas į komunistų partiją laikiau save kilnių reikalų kankiniu. Mūsų universitete algos buvo sumažintos 35 procentais, o paskaitų skaičius padidintas. Mes tikėjome, kad mūsų universiteto prezidentas slaptai pradėjo pulti mūsų intelektualinę laisvę. Universiteto liberalai organizavosi ir vienoje grupėje aš sutikau vieną komunistų vadą. Jo dėka aš pradėjau kalbėti darbininkų unijų susirinkimuose; palaipsniui, aš įstojau į komunistų partiją.

Kai įstojau į partiją, man atrodė, kad vieninga veikla visų grupių, komunistų vadovybėje, buvo reikalinga kovai prieš fašizmą. Aš įstojau į partiją, nes tikėjau, kad ji gali plėsti ir saugoti brangią laisvę, į kurią mes, amerikiečiai, tikime. Mano draugas komunistas įtikino mane, kad aš pagaliau tapau žmogum, o ne parazitu.

Pirmame susirinkime aš sutikau kitus du profesorius ir jų žmonas ir 8 kitus profesionalus. Mes buvome surūšiuoti kaip profesinė grupė ir paskirti į atskirą skyrių. Organizatorius paaiškino mums, kaip Jungtinės Valstybės padalintos į 12 regijonų, kurių kiekvieną valdo Distrikto Organizatorius arba D. O.; kiekvienas regijonas padalintas į sekcijas, kurių priešaky Sekcijos Organizatorius ir „Agitprop".

— Kas yra agitprop? — paklausiau.

— Jis yra draugas, kurs rūpinasi agitacija ir propaganda. Jis ištiria narius teoretiškai, nutaria, ką jie turi skaityti ir rūpinasi protiniu lavinimusi.

— Aš esu agitprop, — pasakė mažas žmogus su smulkiais ūsai.

Aš pažinau jų kaip rakandų krautuvėje turintį knygų sandėlį. Šis knygininkas, kurio protas niekados nesužavėjo manęs, turėjo rūpintis mano protiniu lavinimusi.

Tuojau gavome naujus vardus, mat, kiekvienas partijos narys nori būti apsaugotas. Kiekvienas vadinasi draugu. Po to gavau partijos knygelę ir „agitprop" parodė man, kaip apskaičiuoti partijai mokestį. Mano metinė alga buvo 3,600 dol. Mokesčių dydis buvo bedarbiams nuo 2 centų į savaitę, o man iki 3 dol. 50 c. savaitei. Prie to prisidėjo extra padidinti mokesčiai Internacionalui ir partijos konvencijai. Be to, reikėjo pirkti knygas, pamfletus, žurnalus ir laikraščius ir kasmet paaukoti dienos algą komunistų dienraščio — Daily Workerio vajui.

Iš viso, mano piniginės prievolės partijai siekė apie 900 dolerių per 2½ metų. Pabuvęs metus partijoje aš buvau priverstas atsisakyti dviejų savaičių atostogų kelionės. Aš išstojau iš dviejų istorikų draugijų, atsisakiau 3 žurnalų prenumeratos, sustojau pirkęs knygas iš savo srities.

Grupės susirinkimai įvykdavo narių namuose, jei jų žmonos buvo irgi draugės komunistės. Kiekvienas susirinkimas buvo sąmokslinio pobūdžio. Fašistai mums buvo kiekviename miesto kampe. Jei ginčų karščio metu kas per balsiai pakelia balsą, tuojau jis nutildomas. Jei koks nekaltas praeivis paskambina durų skambutį, tuojau įsiviešpatauja mirtina tyla.

Pirmuosius metus lankiau susirinkimus be žmonos žinios. Aš jai meluodavau. Kai įsivėliau į komunistinį darbą, aš buvau laimingas, jei turėdavau savaitėje du vakarus laisvus savo šeimai.

Pagaliau buvau priverstas pasisakyti ir po to ji irgi įstojo į komunistų partiją.

Pirmame savo grupės susirinkime žmona kažkaip juokingai išsireiškė apie Stalino ūsus. Ta pastaba iššaukė visišką tylą. Ji patyrė kad juoktis galima tik iš Hitlerio, Roosevelto ir panašių jiems. Organizatorius sakė: „tai yra karas, klasių karas ir jei mes neginsime Sovietų Rusijos, būsime darbininkų klasės judėjimo išdavikai".

Tą naktį mano žmona negalėjo susilaikyti nuo juoko patyrusi, kad Stalino ūsai sudaro darbininkų klasės judėjimo dalį...

Kai mano žmona išbuvo partijoje vieną mėnesį mums buvo paskirtas bendras uždavinys. Mano uošvis turi mažą dirbtuvę, kurios darbininkai neturi unijos. Mums buvo pavesta sužinoti planus prieš unijas, ar bus pašalinti darbininkai ir t.t. Tuos dalykus turėjom sužinoti prie pietų stalo.

Vieną dieną atėjo sekcijos organizatorius pas mane prašyti 20 dolerių nepaprastam fondui, nes ištikusi krizė. O komunistų partijoje krizių vis yra. Pasakiau neturįs 20 dol., paaiškindamas, kad turėjau paskolinti 50 dol. savo senam draugui, kurio žmona ruošėsi gimdyti.

Organizatoriaus veidas paraudo ir jis man pasakė:

— Tu jam davei 50 dol. ir atsisakai duoti partijai 20 dol. Tai ne bolševikiškas elgesys. Aš nuskriausčiau savo senutę, jei to pareikalautų revoliucijos gerovė.

Vienas iš svarbiausių mūsų grupės uždavinių buvo sukelti pinigų. Kiekviename susirinkime mes apsvarstydavom vardus žmonių, kurie galėtų paaukoti partijai. Mes turėjom ruošti pietus, piknikus, ekskursijas darbininkų reikalams. Mes buvom prašomi ruošti pramogas savo namuose, imti iš draugų atsilankymo mokestį ir pajamas atiduoti partijai. Be išnaudojimo savo viduriniės klasės draugų, mes turėjom ieškoti naujų narių tarp profesorių. Bet neturėjom didelės laimės. Kai aš įstojau į grupę, joje buvo 13 narių. Kai pasitraukiau, joje buvo 16.

Jei susirinkime kuris draugas nesutikdavo su organizatoriaus nuomone, jam buvo priminta apie jo klaidą ir išaiškinta „tikroji linija". Jei abejojantis dar nesutinka, tada jam paskiriama studijuoti Marksą ir Leniną. Markso, Lenino ir Stalino raštai jiems kaip Biblija.

Paskutinėje rinkimų kampanijoje už Browderį partijos vadai paskyrė visą energiją kovai prieš republikonų kandidatą Landoną. Tai daryta pagal draugo Dimitrovo įsakymą. Bet vienas narys vis kalbėjo, jei partija nori Roosevelto išrinkimo, tai kodėl jie tiesiog to nepasako. Tam draugui buvo teismas, kurio metu jis pasisakė balsuosiąs už Rooseveltą. Teismas jį išmetė iš partijos. Tuo metu gražiai švietė saulė. Tada pirmą sykį prisipažinau, pats sau, kad aš noriu išstoti iš partijos.

Kai aš pranešiau grupės organizatoriui, kad aš ir mano žmona norime pasitraukti iš partijos, jis sumišo ir kvietė ateiti į susirinkimą pasiaiškinti.

Į susirinkimą nėjau, bet jam taip apaiškinau:

— Nuolatinis vienodumas, varžymas asmens laisvės, neišvengiamas apgaudinėjimas, kurs priverčia gyventi dviejuose pasauliuose, ardo mano minties ramumą. Aš netekau ryšių su savo senais draugais. Aš neturiu laiko skaityti knygas ir laikraščius, kurie teikia džiaugsmo Aš netikiu, kad revoliucija arti, o kiekvienas susirinkimas taip įtemptas, tartum jis būtų laikomas Madrido rūsyje. Kaip komunistas aš turėjau balsuoti pagal **liniją**, kurią man ir visiems komunistams nustatė septintasis pasaulinis kongresas Maskvoje. Štai kelios priežastys kodėl aš turiu palikti partiją.

Ilgą laiką aš bandžiau tikėti, kad partija gali suorganizuoti reikšmingą protestą prieš darbininkų išnaudojimą. Kai laikas slinko, aš jutau, kad partijos vadai organizavo streikus partijos naudai, o ne darbininkų gerovei. Partija moko, kad partija laimi, nors atskiras darbininkas ir pralaimi, nes streikai artina revoliucijos dieną. Darbininkų vieningo susiorganizavimo idėja mane viliojo, bet ta viltis žuvo, kai aš patyriau, kad mano veikla pagelbėjo steigti diktatūrą, tik prisidengusią demokratybės vardu.

Aš įstojau į komunistų partiją laisvės vardu, o išstojau iš jos, kad būčiau vėl laisvas.

Vertė **V. Juzė.**

Lietuviai, skaitykite rimčiausią Tautiškai katalikiškos minties savaitraštį — "AMERIKA"

Iš Spaudos Draudimo Laikų

Tai buvo 1891 metų rugpiūčio pirmas sekmadienis. Rugpiūčio mėnuo — didžiausios darbymetės laikas. Bet juo sunkiau lietuvis dirba, tuo karščiau jis meldžiasi.

Rusų žandarai žinojo geriausią laiką savo „medžioklei". Valkininkų parapijos bažnyčioje pirmą sekmadienį buvo įvesta suma su procesija; po pamaldų būdavo tretininkų susirinkimas, pasikeitimas rožančiaus paslaptimis ir t.t.

Minėtą sekmadienį rytas aušo giedrus. Saulutei iškopus pro miško viršūnes, per Versekos upės poetišką klonį būriai pėsčių ir važiuotų traukė į Valkininkus. Perėję Versekos ir Taurupio tiltus, lyg verčiami sustodavo pažvelgti atgal į paliktus klonius.

Iš rytų-pietų pusės, Taurupio klone gulėjo platūs pelkėti liulynai, kur netaip seniai būta ežero; iš rytinės pusės aukšti kalnai su pilių žymėmis, iš pietų — statūs šlaitai, laukai ir sunaikinto milžinkapio žymės.

Iš pietų klonis palei Versekos upelį traukėsi nuo Ešiškių miestelio, ties Krūminių kaimu susijungia su Taurupio kloniu. Iš abiejų pusių aukšti kalneliai, piliakalnis, šlaitai ir vingiuojančios upės pakraščiai, apaugę alksnynais. Už Krūminių kaimo prasideda girios, kurios susijungia su Vilniaus giriomis. Tokie vaizdai sulaiko keleivį pasigėrėti. Be to, tenka eiti 6 kilometrus mišku, lyg kokiu tuneliu.

Tą rytą išėjęs jaučiaus lyg neramus. Kelyje skambėjo giesmės, šen ir ten genelis būbnino sausus stuobrius. Skubėdamas, privijau Marijoną Antulienę - Kazlauskaitę, kilusią iš Valkininkų, o gyvenusią Krūminiuose. Buvo ji dievota moteris, gražaus ūgio, malonaus veido, švelnios kalbos. Jos broliai kad ir miestelėnai, buvo mylimi visoj parapijoje. Tačiau ji turėjo kūno trūkumų — ji buvo gerokai luoša. Ši nelaimė privertė ją ištekėti už mažažemio, su kuriuo susilaukė didelės šeimos. Vargo jai nebuvo maža. Pasveikinau ją bevartančią rankose rožantėlį, o pas nuskubėjau į miesto pusę.

Valkininkuose pastebėjau didelį policijos judėjimą. Bažnyčia buvo pripildyta žmonių. Po procesijos į bažnyčią neėjau, o pasilikau šventoriuje. Mišių metu pastebėjau uredniką, besižvalgantį tai į besimeldžiančių maldaknyges, tai į jų veidus. Prie bažnyčios durų jis kažką pagriebė. Tuoj pamačiau, kad vienoj rankoj laikė maldaknygę, o kita tvirtai laikė Marijoną Antulienę už apikaklės. Urednikas buvo piktis ir net spardė vargšę moteriškę. Jis nutempė į savo raštinę ir uždarė arklidėje.

Iš džiaugsmo urednikas sušaukė kelis šimtininkus, norėdamas parodyti savo grobį. Bet koks buvo jo nustebimas, kai pastebėjo, kad maldaknygė buvo ne lietuviška, bet lenkiška. Tada drausta lietuvių spauda, o lenkiška ne.

M. Antulienė buvo įtarta skleidime lietuviškų knygų. Tikrai, per jos rankas perėjo daug lietuviškų knygų. Bet urednikui nepavyko jo žygis. Antulienė turėjo lenkišką maldaknygę ir lietuvišką gyv. rožančiaus paslapties maldos lapelį. Kai urednikas ją grobė, šalia buvusi moteris sučiupo nukritusią paslaptį, o urednikas — knygą.

Po pamaldų bene 6 moterys nuėjo pas urėdniką, prašydamos paleisti Antulienę. Urednikas surašė protokolą, pažymėdamas, kad moterys atėjo Antulienės atimti ir ją paleido. Po 3 mėnesių Antulienė ir kitos moterėlės gavo taikos teisėjo raginimus stoti į teismą. Liudininkų galėjo būti daug, bet bijojo. Stojom tik aš ir viena moterėlė. Į teismą buvo patrauktas ir Dargužių kaimo gyvento jas Jurgis Uždavinys, nors jo urednikas tą sekmadienį nematė, bet žinojo, kad buvo veiklus lietuvis.

Teismas buvo Varėnos miestely. Teisman pašauktų moterėlių amžius siekė net iki 80 metų. Kai pasiekėm teismo salę, ji jau buvo pilna. Moterėlės turėjo atsisėsti ant grindų.

Pašauktas urednikas kaltino, kad Antulienė turėjusi uždraustos spaudos, bet tik nežinomu būdu ji paslėpusi, po to jis sakė, kad kaltinamosios moterys buvo atėjusios atimti Antulienės iš arešto ir kad, bijodamas susirėmimo, ją paleidęs. Jurgį Uždavinį skundė esant vyriausiu spaudos platintoju ir kažkokiu bažnytiniu seniūnu.

Teisme iš moterų tik Antulienė galėjo *atsakinėti* rusiškai, kitų pasiaiškinimus vertė vienas jaunuolis, bet visai iškraipytai.

Kaip liudininkas, liudijau aiškiai ir plačiai. Buvo tikėtasi visų išteisinimo ir urėdniko sudraudimo. Bet ką teisėjas paskelbė? Antulienei ir Uždaviniui po 3 mėnesius, o moterėlėms — po 1 mėnesį kalėjimo.

Po „teismo" urėdnikas ir teisėjas išėjo arbatėlei.

Nuteistieji padarė skundą aukštesniam teismui. Byla buvo už 6 mėnesių. Aš vėl buvau kviečiamas liudininku, bet negalėjau, nes ruošiaus kelionei į Ameriką. Atvykęs į Vilnių radau bylą pasibaigusią. Visi gavo padvigubintas bausmes...

Tokius laikus pergyvenome. Antulienės vaikai gali didžiuotis savo motina. Tikiu, kad Dievas jau atlygino jai už nuopelnus Bažnyčiai ir Tautai.

M. A. Norkūnas,
Lawrence, Mass.

P. S. Manau, kad Antulienės vaikų ir anūkų yra apie Newark, N. J. ir Yonkers, N. Y.

— Grįžęs iš Pietų Amerikos gen. Nagevičius pranešė suradęs ten kelis turtuolius lietuvius. Argentinoje gyvenąs senbernis Dučys, 70 metų, kurs valdo milžiniškus žemės plotus; jis žadąs atvykti į Lietuvą pasirinkti sau žmonos. Kiti turtuoliai yra broliai Čekanauskai, kurie turi geležinių daiktų dirbtuvę; jų turtas siekiąs ligi 200 tūkst. dolerių.

— Telšiuose šiomis dienomis pagilinti šuliniai turgavietėj, įtaisyti siurbliai, kuo gyventojai labai patenkinti.

Prilyginimai Iš Gamtos

(Parašė ponia Gatty; iš anglų kalbos vertė A. K. Tauragis)

(Tęsinys)

— Iš tikrųjų, — sakė jie, — nepalietėme jokios vietos visose savo žiauriose kelionėse, kur nepalikome kokio nors palaiminimo. Šen ir ten, tiesa, žmonės mano, kad jie turėjo mūsų per daug ar per mažai; bet, o, mūsų menkos draugės, tikėkite mums, mes esame ištikimi ir teisingi savo pasiuntinystei po visą pasaulį. Štai, mes puolame į žemę kaip lietus, arba nuslenkame į ją kaip drėgnumas; ir štai, žemė išduoda mūsų priežiūrai savo garus ir augalų šaknys įtraukia mus sykiu su jomis ir, besimaitindamos jomis, išsiskečia ir auga; kai naudingas darbas atliktas ir saulė šviečia ant mūsų darbo, mes pakylame vėl aukštyn ir vėl esame nešami prie kitų maloningų darbų. Nekaltinkite tad mūsų, jei, nesikreipdami prie kitų reikalų, atėjome truputį vėlokai į jūsų kalnus. Prisipažinkite, kad jūs nebuvote užmiršt os!

— Tas tiesa, — atsakydamos kuždėjo saulės ašaros, — bet mes raudame ir mirštame be jūsų.

— Brangiosios Sauleašarėlės, nėra žolės visuose klampiuose šiluose, kurios būtų taip brangios mums, kaip jūs. Žiūrėkite, mes pabūname ilgiau pas jus; jūsų samanotose lovelėse aplink šitą kalnų ežerėlį yra drėgnumo užtektinai daugeliui savaičių; kada tik dalis iš mūsų pabėgs, ta vieta bus pripildyta iš žemiau ir jūsų lapai niekuomet nenustos savo blizgančio žemčiūgų vainiko.

Sauleašaros nuo to laiko neturėjo ko bijoti, bet, išgaravimams kylant nuo žemės paviršiaus, ir drėgnumui besileidžiant giliau ir giliau į žemę, baimė apėmė žemę, kad kita sausuma gali pakilti, nes ji nežinojo, kad savo laiku visi vėl pas ją sugrįš. Bet, kai vakaro atvėsyje Rūkai nusileido ant jos krūtinės, kaip atnaujinanti migla ir rasa, ji susilaukė smagumo.

Kiekviena dalis turėjo uždavinį ir per jau išmirkusią žemę lietaus lašai sykiu sunkėsi, tarp šaknų, ir akmenų, ir žemės, sušlapindami visa, kas jiems pakliuvo ir pripildydami iš naujo šaltinius, kurie bėgo tarp kalnų.

Besiverčiantis Vandenpuolis jau buvo beveik nustojęs vilties. Liūdnas varvėjimas kuriuo jis puolė, buvo tikra pašaipa jo buvusio stačiagalvio greitumo. Bet štai staigi įtekmė pradėjo veikti, smarkus tekėjimas plaukia į išeikvotas gyslas atsiranda pakilimas tolimuose šaltiniuose, arčiau ir arčiau jis ateina! Ir dabar per akmeninę briauną yra sunkesnis plaukimas: truputį daugiau ir daugiau; ir tuomet, pagaliau, pasigirsta smarkus, pilnas ir šviežias tekėjimas!

— Prašome, prašome, o jūs Šaltiniai ir Tvanai, — šaukė Vandenpuolis, dar sykį besiversdamas savo gražume stačiagalviu keliu, mesdamas putas ant samanų ir gėlių, kurios puošė jo pakrantę. — Būkite visados kalnuose, kad aš daugiau netrokščiau neapleiskite manęs, neapleiskite manęs daugiau!

— Ir tu, kurs gyveni duodamas ir gaudamas, — šaukė Rūkai, pripildydami upeliuką, — tu taipgi nori sulaikyti malonią gero eiseną? O gėda, gėda, gėda!

Ir tuomet siaučiąs vėjelis papūtė nuo krentančio vandenpuolio truputį purkščiais lašeliais, ir iškėlė juos į saulėtą orą, kur jie išsisklaidė vėl į rūkus it dūmai, bet tiktai tam, kad sugrįžtų vėl, kai jų reikės.

Žemiau pietų šalyje, kurioje puikūs namai, apsupti garbingais parkais, puošė laukus, gražus ežeras gulėjo išsitiesęs po vidudienio saule. Jis buvo maitinamas upeliuko, kurs priėmė besiverčiantį vandenpuolį į savo tekmę. Jo paviršiuj, kurs buvo ramus kaip veidrodis, išdidžios gulbės puikiai plaukiojo, jausdamos atgaivinimą, gautą iš aukščiau pripildančių šaltinių.

Maža pasilinksminimo valtis tingiai sau plaukinėjo kartais pavaroma pirmyn irklu jaunuolio, kurs su vienu vienmečiu draugu ir apyseniu žmogumi, beskaitančiu knygą, sudarė šios mažytėlės valtelės keleivius.

Irkluotojo jaunas draugas pusiau sėdėjo, pusiau gulėjo priešaky ir abu žiūrėjo į seną barono namą, kurs su savo keistais bokšteliais, ilgomis palaipomis ir vaizdingais daržais, buvo atsuktas į ežerą ant mažo kalniuko, kur jis stovėjo medžių glamonėjamas.

— Na, jei ši vieta būtų mano, — pastebėjo begulintis, su akimis į jį įsmeigtomis, — aš žinau, ką daryčiau. Išmesčiau tuojaus visus tavo ūkininkiškus ir moksliškus planus; palikčiau juos tiems, kurie tuo užsiima; smagiai gyvenčiau ir praleisčiau savo gyvenimą kaip kunigaikštis, kol yra proga.

— Ir pagaliau mirtum blogiau kaip elgeta, — šaukė anas jaunuolis, atsirėmęs irklų ir žiūrėdamas į savo pusbrolį. — Stovėjime negali susilaukti net smagumo. Net šis prūdelis užlaikomas tyra įsiliejančia vandens srove, kurią jis gauna iš upelio.

— Gi upelis, iš kurio jis susilaukia srovės, — sakė senis, pakeldamas akis nuo knygos, — tai paties Dievo pavyzdys; ir upelis, kuriam jis duoda, tai žmonijos pavyzdys. Tie, kurie gauna iš šaltinio, neduodami upeliui, veikia lygiai prieš Gamtos ir Dievo įstatymus.

Keli irklo užsimojimai nunešė valtį tolyn, bet tikrai tai buvo balsas to, kurs pernai išgąsdino nesuprantantį murmuolį kelionėje per rubežių? Gera tiems, kurie Gamtos paslaptyse mato Dievo išmintį!

(Bus daugiau)

Pietų Amerikos Lietuviai

Grįžęs iš kelionės po Pietų Ameriką, gen. Vl. Nagevičius su spaudos atstovais pasidalino gautaisiais įspūdžiais ir painformavo apie sąlygas bei reikalą pradėti valstybiniu mastu organizuotą kolonijos darbą. Generolo kelionė turėjo dvejopą tikslą: DULR įgaliojo pažiūrėti, kaip eina visuomeninis gyvenimas, spauda, draugijos ir kur būtų geriausia organizuoti didesnę koloniją, o vidaus reikalų ministerija paprašė išaiškinti sąlygas, kuriomis tenka emigrantams keliauti prancūzų linijos laivais.

Patikrinus laivo tinkamumą, — sako gen. Nagevičius, pasirodė, kad higienos sąlygos visai priimtinos. Laivu vyko apie 300 emigrantų iš Lenkijos, daugiausia ukrainų, ir antra tiek įsėdo Portugalijoj. Maistas sveikas, tik prancūziškas ir kai kam neįprastas.

Pietų Amerikoj generolas pirmiausia užsuko į Braziliją. Sao Paule dalyvavo mokytojų ir kelių spaudos atstovų sus-me. Susipažino su Brazilijos veikiančiomis lietuvių or-jomis: Brazilijos Liet. S-ga (su Majum priešaky), kuri oficialiai yra liet. mokyklų laikytoja, su organu „Lietuviu"; Šv. Juozapo liet. kat. bendruomene su org. „Šviesa"; sporto s-ga „Lituania", turinčia 4 skyrius; jaunimo s-ga „Viltimi"; dabar persitvarkančia;; kairesnės pakraipos meno ir muzikos rateliu „Rytas"; „Grūdu", kuriam rūpi liet. kolonizavimo klausimas, tik veikimui išplėsti trūksta stambesnių lėšų; lak. Jurevičiaus vadovaujamu Brazilijos aviacijos klubu, kuris nori įsigyti sklandytuvą ir vėliau savu lėktuvu iš P. Amerikos skrisi į tėvynę; Brazilijos lietuvių centru, kuris diskutuoja įstatus ir k. „Liet. Aidas Brazilijoje" save vadina nepartiniu laikraščiu, bet pasižymi aštriu polemikos tonu.

Brazilijoj lietuvių mokyklų yra 5; 4 iš jų turi namus ir turtą. Skubiai reikalinga paramos vysk. Valančiaus vardo mokykla S. Paulo centre. Jai būstas nuomojamas, o savininkas dabar jį nori parduoti, tad mokykla gali netikėtai likti be patalpų. Reikalas tikrai remtinas ir neatidėliotinai tvarkytinas. Tuo reikalu Minist. Pirmininkui yra įteiktas išsamus prašymas. Bene maloniausias įspūdis paliko iš Mokos prienliesčio, kur yra susikūręs liet. miestelis su sava mokykla ir bažnyčia.

Rio de Žaneiro liet. kolonija turi apie 1,000 žmonių. Villa Bella rajone yra prieš 4 metus susikūrusi ištisa lietuvių kolonija su 400 namų, baltomis sienomis ir čerpių stogais; gyvena 2,500 lietuvių. Mokyklos rūmas moderniškas. Tai Vytauto D. mokykla. Kudirkos vardo m-la yra Mokoj. Bažnytėlė pačių lietuvių pastatyta. Ją parodė klebonas kun. Ragažinskas. Konsulato pastangomis, mokytojų ir bažnyčios pasiaukojimu — sako gen. Nagevičius, — tarp mūsų išeivių yra daug padaryta.

Mokyklose dėstoma lietuviškai ir braziliškai. Braziliams mokytojams algas moka lietuviai. Visi mokyklų vedėjai turi reikalingą Brazilijoj cenzą. Vienas iš pirmųjų tenykščių mokytojų yra p. L. Gaigalas, Kudirkos mokyklos vedėjas. Lietuvių vaikai švarūs, malonūs; iš kitų (brunetų) tarpo išsiskiria ryškiai, nes beveik visi blondinai. Tikybą dėsto kun. Ragažinskas ir kun. Arminas.

Argentinoje taip pat pasireiškia kelios srovės. Čia veikia Kat. Federacija su org. „Švyturiu", K. Norkus redaguoja „Argent. Lietuvių Balsą", M. Šalčius redaguoja „Išvien". Seniau yra buvę Lietuvių Namai, bet dėl tarpusavio nesusipratimų prieš porą metų uždaryti.

Neigiamų reiškinių daugiau. Pav., sumos metu į pamaldas iš keliolikos tūkstančių lietuvių atvyko tik keli, o vienoj lietuvių mokykloj paklausus, ar moka „Tėve mūsų", pasirodė, kad iš visų mokinių jį sukalbėti ispaniškai moka 4, o lietuviškai vos vienas. Berriso mokykloj kunigas vos 1 kartą buvęs. Tikybos nei tėvai, nei mokytojas nemoko.

Generolas lankėsi visose liet. laikraščių redakcijose. Bet būta ir keistybių: norėdamas nurodytu adresu patekti į redakciją, vietoj jos pateko... į siuvyklą. Iš tikro, atrodo, keista, kam legaliai laikraščio redakcijai reikia slapstytis.

Dėl susiskaldymo lietuvių sroviniai veikėjai net kolonizacijos klausimu neranda bendros kalbos. Tačiau, nepaisant to, liet. mokyklų skaičius auga, lietuviai stengiasi pasistatyti savo rūmus, organizuojasi ekonomiškai. Turi menininką J. Rimšą, kuris savo paveikslais pasižymėjęs net Bolivijoj. Tūkstančiai jaunimo eina mokslus, liet. studentų rasime visuose fakultetuose. Gražiai veikia chorai, o jaunas baletas visai vykusiai užsirekomendavęs. Mokyklos yra konsulo priežiūroj. Visos kat. or-jos Argentinoj priklauso Arg. Liet. Kat. Federacijai, kurios priešaky stovi p. Padvalskis. Mokiniai, ypač Dariaus ir Girėno mokyklos atrodo gražiai, kultūringai.

Uragvajuj kalbėjosi su taut. ir kat- or-jų vadais. Nors tėvai gyvena skurdžiai, bet pasiryžę Montevideo mieste statyti mokyklą. Kat. or-jos vardu įteiktas pageidavimas, kad P. Amerikai būtų paskirta daugiau liet. kunigų. Nurodo, kad lietuviai siunčiami kažkur šviesti laukinių, tuo tarpu toks žymus savo tautiečių emigrantų skaičius teturi vos 3 kunigus. Jie norėtų vienuolių — marijonų ar saleziečių. Taip pat pageidavo maldaknygių, lietuv. leidinių ir k. Nusiskundžiama, kad ten yra didelis ištvirkimas, plinta paleistuvystė.

Uragvajuj yra apie 8,000 lietuvių, iš jų apie 2,000 pačiame Montevideo. Visas organizacijos sudaro bendrą tarybą. Mokykla veikia nuo 1932 m., turi 66 mokinius. Išeina kairiųjų laikraštis „Banga".

MINČIŲ ŽIUPSNELIS

Surinko

Eleonora Bartkevičiūtė

Mokėjimas prisiruošti ir mylėti sudaro geriausią, dievišką mūsų prigimties dalį.

— Gizzo.

Praradęs savęs gerbimą, žmogus praranda sykiu ir viltį geresnės ateities.

— M. R.

Kentėjimai neduoda teisės teisti pasaulio. Pasaulis nėra blogas. — M. Gorky.

Jei nori tikrai žmogų pažinti, nematuok jo asmenybės savo asmens mastu. Sausoje egoizmo dirvoje neauga grakščioji simpatijos gėlė.

— Aistės.

Gamta yra pilna gyvojo grožio paslapties. Kiekvieno tyra širdis giliai jaučia jos artimą vienybę su gamta. Gamta gali džiaugtis tokie žmonės, kurių širdis yra skaisti. — Eugenija Tur.

Nieku būdu negalima pakankamai įvertinti gero išauklėjimo. Net jėga neturi tiek vertės, kaip mandagumas, kurį galima sulyginti su cementu, rišančiu žmonių santykius arba su alyva, kuri leidžia visuomeninei mašinai dirbti savo darbą lengvesniu būdu.

— S. Marden.

Moterys mus valdo; stenkimės tad jas tobulinti: juo daugiau jos žinos, juo daugiau mokėsime ir mes. Nuo moters proto išsilavinimo priklauso vyro išmintis.

— Sheridan.

— Šiemet Kaune įvairiems naujiems pastatams išduota 2,000 leidimų.

— Liepos 1 d. Lietuvoje buvo per 30,000 radijo aparatų.

Juozas Sužiedėlis

ŽALGIRIS

(Tęsinys)

— Gerai, rytoj mes ją grąžinsime. Tik mudu su ūkvedžiu pasistengsime ją dar šiandien apkrikštyti, kad nežūtų nelaimingopi jos siela.

Ūkvedys sumišo. Tarybą baigus, jis buvo besiruošiąs kartu su kitais išeiti iš tarybų salės, bet viršininkas jį sulaikė:

— Luktelk valandėlę. Tuojau eisim pažiūrėt belaisvės.

—Kaip? Tuojau? Ne, dabar patarčiau neiti. Ji burtininkė. Nelabojo apsėsta... Su ja nesusikalbėsi.

— Niekai! Laukti nebegalima, reikia skubėti.

— Kad aš ją nors iš anksto įspėčiau... — sumurmėjo.

Bet viršininkas nė neklausė.

Ūkvedžiui net kojos linko einant. Jam buvo liepta kunigaikštytę gerai prižiūrėti, laikyti puikiame kambaryje. O ji buvo tokiame tamsiame urve, kuriame iš karto nė pamatyti nieko negalėjai.

Kai Braunšveigas pamatė savo belaisvę gulint ant purvinų šiaudų, padriektų ant grindų, ir grandiniu prirakintą už rankų prie sienos, jis net suvirpėjo ir piktai šūktelėjo:

— Ką padarei? Kur puikus kambarys, kur minkšta lova, kur brangūs kilimai, kuriuos aš liepiau jai patiekti?

— Dėl jos sielos išganymo turėjau šitaip pasielgti. Ji — piktoji dvasia moters pavidalu. Nė girdėti nenori apie krikšt...

— Niekše, tuojau atrakink ir nuvesk į geriausiąjį pilies kambarį.

— Kilnusis karžygy! — bandė dar kažką paaiškinti ar pasiteisinti galutinai sumišęs ūkvedys.

— Raktą! — s u š u k o Braunšveigas.

Gavęs raktą, jis atrakino kunigaikštytę iš grandinių ir liepė jai eiti paskui ūkvedį. Pats ėjo paskui Skirmuntę. Kai kunigaikštytė įėjo į šviesų kambarį, grafas jąja tiesiog žavėte susižavėjo. Nors ir buvo gerokai išvarginta, vis dėlto ji buvo tokia graži, jog vienu savo žvilgiu pavergė Braunšveigo širdį. Jį supurtė aistros šiurpulys.

—Kunigaikštyte, nesirūpink, nieko bloga tau neatsitiks! — tarė jis.

— Kas jūs bebūtumėte: žvėrys ar žmonės — nebekankinkite manęs, — prabilo vokiškai Skirmuntė: — nužudykite iš karto!

— Kam taip kalbėti, — ramino ją grafas: — tamsta ir taip būsi laisva. Mes grąžinsime tamstą tėvui...

Palikęs vienas su kunigaikštyte, grafas drąsiau ėmė įsižiūrėti į gražuolę. Juo labiau jis įsižiūrėjo, juo smarkiau ėmė žavėtis ir svaigti. Dabar jis nusprendė taip lengvai iš savo rankų aukos nepaleisti. Jis dabar atsiminė viena: jo valioj buvo tokia reta gražuolė! Jis dabar tegalvojo, kokiu būdu ilgiau ją savo naguose palaikyti. Šitai suprato ir Skirmuntė. Todėl ji griežtai tarė.

— Grafe, mes nebeturime ko kalbėti. Jei nenori manęs paleisti, palik mane vieną ir nešinkis sau!

— Aš negaliu taip greitai. Yra vyresnių už mane... — teisinosi Braunšveigas.

— Jei taip — nieko nenoriu girdėti iš vergo, kuris tik prieš valandėlę dėjosi viršininku. Atsiųsk man vyresniuosius — su jais kalbėsiuos. Tau daugiau nė vieno žodžio nebepasakysiu!

Grafas suprato nieko nepešiąs. Tad išėjo iš kambario ir užrakino sunkias duris.

Kunigaikštytė ištiesė į besileidžiančią saulę rankas ir gailiai pravirko.

Po valandėlės sugirgždėjo durys. Skirmuntė pašoko išsigandusi. Tačiau į kambarį įėjo tarnaitė, atnešdama belaisvei maisto.

Kitą dieną Braunšveigas vėl sukvietė kryžeivius į tarybą. Ilgai kalbėjo, kol įtikino juos, kad taip iškankintos ir išvargintos merginos negalima grąžinti. Galiausiai nusprendė pasakyti kunigaikščio Vingėlos pasiuntiniui, jog kunigaikštyttė serganti, bet kai tiktai pasveiksianti — būsianti grąžinta josios tėvui.

Virba panoro pamatyti kunigaikštytę. Tada Braunšveigas grįžo į pilį, pasišaukė gydytoją ir liepė duoti kunigaikštytei migdomų vaistų. Vaistai buvo sumaišyti su midumi ir nunešti kunigaikštytei kartu su pietumis. Skirmuntė, nieko nenumanydama, išgėrė visą taurę užnuodyto midaus, ir tuojau kietai įmigo.

Gydytojas su Braunšveigu sekė tuos judesius pro rakto skylutę. Kai kunigaikštytė apalpo, juodu įėjo į kambarį.

— Oo! — sušuko gydytojas: — visą gėralą išmaukė. Na, tai miegos dabar mažiausia kiaurą parą. Per tą laiką gali ją nors pjaustyti — nieko nejus.

— Gerai! — džiūgavo Braunšveigas: — vadinasi, dabar galima atvesti pasiuntinys?

Drąsiausiai!

Jie paguldė Skirmuntę į lovą ir išėjo liepti atvesti pasiuntinį.

Užrištomis akimis įvedė Virbą į pilį ir į Skirmuntės kambarėlį. Ilgai jis žiūrėjo į gulinčią. Ji nerodė jokio gyvybės ženklo. Virbai pasivaidino Marijenburge nunuodyti Vytauto sūnūs. Jis atsiduso, priėjo prie kunigaikštytės ir pabučiavo nudribusią jos ranką, kuri buvo šalta, kaip ledas.

— Netikiu liga! — tarė Virba, atsikėlęs ir traukdamasis atbulas į duris: — Klastingi jūs esat, vokiečiai. Viską papasakosiu kunigaikščiui. Jis tesprendie. Tik žiūrėkite, kad nepasigailėtume...

Virbą išlydėjo iš pilies užrištomis akimis. Jis išjojo į Ariogalą.

Braunšveigas net rankas trynė iš džiaugsmo, kad viskas taip pavyko. Belaisvė gulėjo bejėgė, užrakinta. Ji buvo visiškai jo valioje. Jam ėmė kilti nenugalimas noras noras eiti ir pasižiūrėti miegančios gražuolės. Jis tyliai išsėlino iš savo kambario. Atsargiai užlipo į pilies bokštą ir atsidarė belaisvės narvelio duris.

Kunigaikštytė tyliai miegojo. Dailios jos kasos buvo nusidriekusios per priegalvį. Krūtinė iš lėto kilnojosi. Nedoras kryžeivis suvirpėjo visu kūnu. Drebančiomis rankomis pasuko durų raktą ir žalčio virkumu puolė į savo auką.

X. Brastos medžioklė

Brastoje buvo didelė šventė. Gaudė visi bažnyčių varpai. Jie sveikino atvykstančius dviejų kraštų valdovus. Iš vakaro atvyko didysis Lietuvos kunigaikštis. Kitą dieną apypiete atvažiavo ir Lenkų karalius. Jis važiavo rogėse lydimas penkių šimtų vežimų. Jogailai išlipus iš rogių, Vytautas nušoko nuo arklio ir abudu karštai apsikabino. Pasibučiavo ir apsiverkė. Jogaila jau nebesėdo į roges. Atvestu žirgu raitas nujojo greta Vytauto į miestą. Minios žmonių džiaugsmingai sveikino susitikusius valdovus. Prie visų bažnyčių ir cerkvių stovėjo dvasininkai su kryžiais ir laimino prajojančius. Visi varpai skambino. Tokių iškilmių Brasta dar nebuvo regėjusi. Galiausiai abudu valdovu prijojo prie kunigaikščių pilies. Iš aukšto jos priebučio jie nusilenkė džiaugsmingai šūkaujančioms žmonių minioms ir nuėjo į vidų.

(Bus daugiau)

IŠ TOLIAU IR IŠ TOLI

PHILADELPHIA, PA.

Neįvykęs išvažiavimas

Rugp. 22 d. turėjo įvykti šv. Vardo jaunuolių draugijos išvažiavimas į Wildwood, N. J. Bet dėl lietingos dienos rengimo komisija nutarė turėti vakarėlį jaunuolių klubo kambariuose.

5 val. vak. prasidėjo skaitlingas susirinkimas, dalyvaujant dvasios vadui kun. V. Martusevičiui. Priimti nauji nariai be įstojimo mokesčio. Prisirašė apsčiai. Jaunuoliai pasinaudokite gera proga prisirašyti prie šv. Vardo jaunuolių draugijos be įstojimo mokesčio. Vajus tęsiasi iki spalių 1 d.

Pasitarta spalių 31 d. įvyksiančio maskarado baliaus reikalu. Tai bus šv. Kazimiero par. salėje. Gros Jono Bulovo orkestras. Bus duodamos atskiros dovanos už gražiausius, juokingiausius ir originališkiausius apsirengimus. Į komisiją išrinkta: P. Burokas, Ed. Laukagalis ir Z. Krivinskas. Tikietų komisijoj: J. Miklasevičius, A. Rupšis, M. Burokas, J. Biginis; laimėjimo: Ed. Laukagalis, Alf. Rupšis, Ant. Jotautas, J. Vitkūnas, P. Padoris ir Alf. Arminas; pagarsinimų: Al. Rupšis, J. Verpecinskas, Alf. Šapaila, Ed. Arlauskas, Mat. Pupis, Alex. Daunoras, J. Biginis, St. Areškevičius, J. Miklasevičius, P. Burokas ir Vinc. Daknis.

Po susirinkimo įvyko vakarėlis su užkandžiais ir draugiškais pasikalbėjimais.

Sodaliečių parengimas

Spalių 3 d. įvyks šv. Kazimiero par. sodaliečių kortavimas ir šokiai. Kortų lošimas prasidės 3 val. popiet; šokiai 9 val. Komisiją, kuri rūpestingai darbuojasi, sudaro: B. Šinkūnaitė, Ver Oželytė, Ag. Stankiūtė, St Kernagytė, Fel. Navickaitė Ad. Agurkyt ir O. Barauskaitė.

Bus dovanų. Įžanga tik 35 c. Įvyks parapijos salėj. Sodalietės maloniai prašo visus atsilankyti į jų parengimą.

F. P.

BALTIMORE, MD.

— Rugsėjo 12 d. šv. Alfonso bažnyčioje minėta Marijos Vardo šventė. Choras puikiai mišias atgiedojo. Šv. Vardo vyrai drauge priėmė Komuniją.

— Lietuvių mokykla mokslo metus pradėjo rugsėjo 14 d. iškilmingomis pamaldomis.

— Parapijos piknikas rugsėjo 12 d. buvo sėkmingas. Įžangą prie durų sumokėjo 550 asmenų; jaunamečiai dykai įleisti. Valgių pritrūko. Visi darbininkai džiaugiasi pasisekimu.

— Val. Matelis su žmona, mūsų malonūs jaunavedžiai, išvyko „medaus mėnesio" praleisti.

— Kun. A. Dubinskas grįžo iš atostogų ir pradėjo dirbti atnaujintomis jėgomis.

— Šią savaitę buvo 3 lietuvių laidotuvės.

— Kitais metais sukaks 50 metų, kai Baltimorės lietuviai įsteigė parapiją, nusipirkdami savo vardu šv. Jono Krikštytojo bažnyčią. Visiems veikėjams laikas pagalvoti tinkamai šią sukaktį paminėti. Reiktų surinkti įdomią istorinę medžiagą.

J. K.

HARTFORD, CONN.

Konstitucijos šventė

Rugsėjo 17 d. vyriausio teismo rūmuose bus iškilmingai paminėta valstybės konstitucijos 150 metų sukaktis. Dalyvaus gubernatorius Cross, vysk. McAuliffe, valdininkai, įvairių tikybų dvasininkai, Metropolitan operos artistė O. Katkauskaitė giedos himnus. Džiaugiamės pakvietimu lietuvaitės tokiai svarbiai iškilmei.

Klebono sukaktis

Rugsėjo 19 d., šį sekmadienį, parapija mini kun. J. Amboto klebonavimo 25 metų sukaktį. Mišias laikys pats klebonas, o pamokslą pasakys kun. dr. A. Bružas, Nashua, N. H. klebonas. 4 val. popiet Bushnell Memorial salėje įvyks pagerbimo koncertas, kurio programą išpildys operų artistės M. Rakauskaitė ir O. Katkauskaitė.

L. Vyčių veikla

L. Vyčiai jau pradėjo naują veiklą. Nuotaika gera. Suruošta netikėta puota Leonui Mašiotui pagerbti. Jis daug dirbo vyčiams, būdamas pirmininku, komisijų nariu, patarėju ir t.t. Dabar vyksta į Georgia Tech universitetą siekti aukštesnio mokslo. Buvo prakalbėlių, užkandžių, šokių. Visi linkėjo Leonui geriausios sėkmės.

Jaunimo išvažiavimas

Rugsėjo 12 d. prie Compounce ežero, Bristol, Conn., įvyko Connecticut lietuvių katalikų sporto šventė. Atsilankė tūkstantinė minia. Hartfordiečiai laimėjo pirmą vietą ir gavo didžiulę taurę. Tvarka buvo pavyzdinga. Dalyvavo Waterburio parapijos švilpukų benas (jie neseniai dalyvavo New Yorke ir ateinantį sekmadienį maršuos ir gros Providence). Atsilankė kunigai Valantiejus, Karkauskas, Kazlauskas, Drazdys, Gradeckas, Karlonas, Ražaitis, A. Švedas, M.I.C. ir Kripas.

Žinutės

— Šiomis dienomis apsivedė Ona Pugžlytė su Juozu Balčiūnu. Jaunavedžiai pavyzdingi jaunuoliai, geri sportininkai. Linkime jiems laimės.

— 40 val. atlaidai Bridgeporte, Conn., prasidės rugsėjo 19 d. Pamokslus sakys kun. A. Mėšlis, jėzuitas.

— Vietos Vilniui Vaduoti Sąjungos skyrius ruošiasi minėti spalių 9. Bus suvaidinta drama „Spalių 9".

— Rugsėjo 19 d. Bushnell Memorial koncerte kalbės mayoras Spellace, jubiliatas kun. Ambotas ir kiti. Pelnas parapijai.

— Spalių 23 d. bus milžiniškas bankietas kun. J. Ambotui pagerbti. Kviečiama iš anksto ruoštis.

KAS LAIKO?

Amerikos 33 numery buvo Žemaičių Jono naudinga žinutė „Spaudos bendradarbių dėmesiui", kurioje siūlyta, kad katalikų spaudos bendradarbiai sudarytų kokią nors sąjungą savo ir mūsų spaudos gerovei. Labai naudingas ir reikalingas dalykas, nes visi pripažįstame, kad „kur vienybė, ten galybė". Bet mes labai mažai kreipiame dėmesio į tą vienybę.

Kas laiko nuo to? Čia ir noriu paklausti, kas laiko visus tuos mūsų gerus spaudos bendradarbius nuo gero ir naudingo tikslo patiems ir visai mūsų spaudai? Jie nė žodžiu neprasitarė apie tai. Nejaugi taip visų geri norai atbukę, surūdiję? Bandykite išlaisvinti savo mintis ir ieškoti joms geresnės veiklos ir dirvos.

Lenkai, rodos, daug kam atbukę, bet spaudos bendradarbių sąjungą jie turi; net po visą šalį jos skyriai veikia. Tad gėda mums atsilikti nuo kitų.

Bet ką daryti? Priežodis sako, „geriaus vėliaus, negu niekada". Taigi, visi prie darbo ir kiekvienas savo geras mintis patiekite Amerikos redakcijai, o ji jas sutvarkys ir sujungs į vieną gerą ir naudingą, galingą vienybės ryšį. Pabudinkite savo mintis. Reikia dirbti. Be darbo niekas pasauly savaime nepasidarė.

J. K. Mikas.

ELIZABETH, N. J.

Prieš išvykdamas Lietuvon J. E. vyskupas M. Reinys suteikė Moterystės Sakramentą Povilui Kirvilevičiui ir Vladislavai Budreckytei. Šliūbo metu asistavo kleb. kun. J. Simonaitis ir kun. M. Kemežis. Žmonių buvo bažnyčioje daug. P. Kirvilevičius daug metų parapijos iždininkas, o jaunoji uoli parapijos veikėja. Vestuvių pokylis buvo parapijos salėje, į kurią atsilankė labai daug svečių ne tik vietinių, bet iš Brooklyno, Philadelphijos, Chicago ir kitų kolonijų.

Linkime jaunavedžiams laimingos kloties!

Kūmas.

Auksinės vestuvės

Rugsėjo 18 d. 8 val. rytą mūsų bažnyčioje įvyksta nepaprastos iškilmės: bus Vincento ir Jievos (Saklauskiūtės) Nevulių auksinės vestuvės ir jų intencija bus iškilmingos mišios. Vakare, parapijos salėje įvyks iškilmių pokylis.

Jų šliūbas buvo 1887 m. Shenandoah, Pa. lenkų bažnyčioje, kai lietuviai dar neturėjo savo bažnyčios. Jaunieji persikėlė Elizabethan; Elizabethe tuosyk rado vos 4 lietuvių šeimynas. Vincas šiandien turi 78 metus, o Jieva — 73 m. „Jaunasis" paeina iš Punsko parapijos, o „jaunoji" — Igliaukos. Sunkiai besidarbuodami įsigijo nuosavybėn namus (211 Pine St.) ir išaugino gražią šeimynėlę: 3 sūnus (Vincą, Joną ir Petrą) ir 3 dukteris (Oną Česnulevičienę, Izabelą Brazinskienę ir Antaniną Podskaičimienę). Visi geri ir pavyzdingi parapijiečiai. Šiandien jau turi 15 anūkų ir 6 proanūkus!

Tokiai gražiai ir pavyzdingai mūsų parapijoje porai, taip retai pasitaikančių tokių iškilmių — auksinių vestuvių — proga, linkime laimingai tęsti savo amželį ir likti gražiu pavyzdžiu kitiems.

Kaimynai: Petras ir Ona

Rudens veikla

Artinantis rudens ilgiems vakarams pradėjo veikti draugijos ir rengtis rudenžiemos parengimams. Choras savo susirinkime nutarė vargonų fondo naudai ateinantį mėnesį surengti šokius, ruoštis bažnytiniam koncertui, kuris bus vargonų šventinimo metu, gruodžio mėnesio pradžioje, apie užgavėnes vaidinimą su koncertu ir šokiais ir visų parengimų pelną pavesti vargonų fondui.

Spalių mėn. 17 d. bažnyčioje bus Sutvirtinimas. Prasidėjo trečiadieniais ir penktadieniais 7 val. va. su pamaldom jaunimo paruošimas dirmavonei. Jaunimo lankosi daug — apie 200.

Nors praeitą sekmadienį buvo didelis lietus visą dieną, bet parapijos trečioji ekskursija traukiniu į pajūrį buvo pusėtinai sėkminga. Gražus parapijiečių būrys važiavo, neatsižiūrint į lietų nors ir negalėjo iš traukinio išeiti. Dėl parapijiečių palankumo, šiais metais pradėta taisyti bažnyčios stogas ir mokyklos kai kurios vietos bus pagrindiniai pertvarkyta. Tai vis kleb. kun. J. Simonaičio didelio sugebėjimo parapijos reikalus tvarkyti vaisiai.

Rep.

HARRISON - KEARNEY, NEW JERSEY

Visuomenės dėmesiui

Spalių 9-tos minėjimas įvyks spalių 10 d. 7 val. vak. šv. Vardo dr-jos salėje, 6 Davis Ave., Kearney.

Minėjimo programa bus paskelbta vėliau. Maloniai prašome visų draugijų tą dieną mūsų kolonijoje neturėti jokių parengimų.

Vilniaus V. komiteto vardu:

M. Kauklis ir J. Šilkaitis.

JERSEY CITY, N. J.

— Šv. Onos bažnyčioje novena prie šv. Teresėlės, Mažosios Jėzaus Gėlelės įvyks nuo rugsėjo 25 d. iki spalių 3 d. Rytais novenalės mišios bus 8:30 val. ir vakarais pamaldos su pamokslu 7:30 v

— Bažnyčios dažymas jau prasidėjo. Aukos plaukia gausiai.

— Rugsėjo 11 d. moterystės ryšiais sujungti Frank Cota ir Veronika Balčiūnaitė. Laimingų ir ilgų metų jaunavedžiams.

— Šv. Vardo draugijos balius su šokiais įvyksta rugsėjo 25 d. parapijos salėje. Pelnas skiriamas vėliavai įsigyti.

LIETUVIŲ DIENOS ATSKAITA

Mahanoy City, Pa. — 23-čios Lietuvių Dienos, įvykusios rugpiūčio 15 d., Lakewood parke, iždo globėjai, kun. K. Klevinskas ir kun. P. Česna, paskelbė atskaitą, kuri rodo, kad pajamų turėta 1,568 dol. 75 ct., o išlaidų 365 dol. 81 ct. Gryno pelno liko $1,202.94, kuris padalintas pusiau seserims kazimierietėms Newtown, Pa. ir ses. pranciškonėms Pittsburghe Pa.

Pinigai jau išsiųsti.

Lietuvių Dienos reikalams pasidarbavo Mahanoy City, Mt. Carmel, Tamaqua, New Philadelphia, Shenandoah, Minersville, St. Clair, Girardville ir Hazleton kolonijų lietuviai.

CHICAGO, ILL.

Lietuvis tenisistas

Pasižymėjęs tenisistas ir krepšinio žaidėjas Juozas Žukas laimėjo McKinley parko teniso pirmenybes. Lemiame žaidime jis nugalėjo Loyola universiteto žaidėją Tybor Berechi. Prieš tai jis nugalėjo 3 kitus žaidėjus.

J. Žukas šiemet grįžo iš Lietuvos su sportininkų grupe;; Lietuvoje jis išbuvo apie 2 metus ir lavino Lietuvos sportininkus krepšinio žaidime. Dabar jis žada stoti į universitetą.

Šermukšninės Pabiros

ETIOPIŠKAS JUOKAS

Anglas misijonierius stengiasi įtikinti etiopą ir nori jį atversti į anglikonų bažnyčią. Bet tai nesiseka. Pagaliau, anglas klausia:

— Argi tu nenorėtum būti rojuje?

— Ė, brolyti, — sako etiopas, — jeigu tame rojuje būtų taip gera, tai anglai tenai jau seniai būtų įsitaisę kolonijį.

SOVIETIŠKAS VAIZDELIS

Maskvietis Petrovas ir žmona laiko tarnaitę. Pagaliau, nutarta tarnaitę atleisti. Bet tai padaryti labai sunku, nes tarnaitė priklauso profsąjungai ir kitoms organizacijoms. Petrovas sugalvojo išeitį. Jis su žmona eina į vedybų biurą.

— Mes norime išsiskirti — pareiškė Petrovas vedybų biuro valdininkui.

— Labai prašau! Pasirašykit, ir baigta.

Ir išėjo iš biuro Petrovas viengungis. Girįžęs namo, jis meiliai prieina prie tarnaitės, apkabina ir sako:

— Dunia, kokia tu šiandien graži? Žinai, įsimylėjau tave... Ar nesutiktum būti — mano žmona?

— Ką jūs, tovarišč Petrovas? — stebisi tarnaitė. — Jūs vedęs žmogus ir norite vėl...

Tarnaitė truputį parausta, jaučiasi nejaukiai, bet Petrovas su visišku rimtumu išsitraukia liudijimą ir rodo:

— Štai, žiūrėk, aš — viengungis!

Tarnaitė neslepia savo džiaugsmo ir be ilgų kalbų sutinka tekėti už Petrovo. Abu jaunavedžiai nueina į vedybų biurą.

— Mes norime susituokti, — pareiškia.

— Labai prašom. Pasirašykit, pridėsiu antspaudą, ir viskas atlikta, — sausai atsako valdininkas.

Išėjęs iš biuro, Petrovas siunčia tarnaitę į namus, o pats, keliolika minučių pasisukinėjęs apie vedybų biurą, vėl grįžta ir gauna biure išsiskyrimą su tarnaite. Petrovas pareina namo ir užsipuola tarnaitę:

— Prakeikta ragana! Velnio lėle! Lauk iš namų!

— Kas tau, Petia? Sakyk! — stebisi tarnaitė.

— Tu man nebe žmona. Tu man nebepatinki. Aš su tavimi jau išsiskyriau, — pareiškia Petrovas ir pakiša išsiskyrimo raštą. Tik ką buvusi žmona turi išsikraustyti iš buto.

Taip maskvietis Petrovas rado išeitį ten, kur, rodos, jos nėra.

FUTBOLO KOMANDAI...

Jaunos, gražios ir turtingos merginos tėvas neapkentė neturtingo sportininko, kurs siekė jo dukters rankos. Tėvas nebeiškentė ir išmetė sportininką pro duris. Išmesdamas dar įspyrė.

Rytojaus dieną išmestasis tačiau sugrįžo.

— Ar norit, kad dar kartą išmesčiau? — šaukia supykęs tėvas.

— Ačiū. Aš tik norėjau pasiklausti tamstos, ar nesutiktum įstoti į mūsų futbolo komandą?

STALINO ROJUJE...

Jonas Sobakinas ir Dimitrijus Sukinas eina lauku ir kalbasi. Aplink, kiek akys užmato, nematyti nė gyvos dvasios.

— Trockis į Meksiką atvyko, — sako Sobakinas.

— Šš... — tyliai šnibžda Sukinas.

— Tuchačevskis ir Putna suimti, — sako Sobakinas.

— Ša-a, — šaukia Sukinas.

— Net generolus suėmė, — tarė Sobakinas.

— Ty-y-y-liau!..

— Kodėl tu, Sukine, toks bailys? Juk matai ir girdi, kad arti nieko nėra!

— Tai tiesa, bet iš kur tu žinai, kad vienas mūsų nėra Stalino agentas?

Pas teisėją

Teisėjas: — Tai jūs atsisakote nuo savo prisipažinimo?

Kaltinamasis: — Taigi, ponas teisėjau; mat, mano advokatas mane įtikino, kad aš visiškai nekaltas.

Surūkė raktą

Gerokai įgėręs advokatas grįžta namo ir stengiasi atidaryti vartus, bet jis neįstengia atidaryti. Vienas praeivis jam sako:

— Ponuli, juk tamsta nori atidaryti vartus su cigaru!?

— Tai po šimts plynių! Matyt, aš surūkiau raktą!

Čia šviesiau...

Išsigėręs žmogus ilgai kažko ieško gatvėje prie žibintuvo. Atėjęs policininkas susidomėjo ir klausia:

— Ko čia ieškai?

— Savo laikrodžio.

— O kur jį pametei?

— Rodos, ten prie kampo.

— Tai kodėl čia ieškai?

— Mat, čia šviesiau.

Moters pasiaiškinimas

Policininkas sustabdė greitai važiuojančią moterį ir sako:

— Turbūt, ir pati tamsta žinai, kam aš tamstą sulaikiau?

— Žinoma, kad žinau. Juk esu netekėjusi, graži ir jums patinku. Ar ne tiesa?

Pasitikėjimo laidas

Imperatorius Sigismundas visados liepdavo savo tarnams ir visiems dvariškiams laikytis duotojo žodžio ir niekad nežadėti, ko nebūtų galima ištesėt. Kartą jis vieno iš savo artimųjų žmonių buvo paklaustas, kaip reikia žmogui gyventi, kad visuomenėje turėti gerą vardą ir didelį pasitikėjimą. Nieko nedelsdamas imperatorius tvirtai atsakė:

— Visados išpildyk, sveikas būdamas, tai, ką sirgdamas prižadėjai.

Žmonių ir gyvulių protas

Viename jaunimo susirinkime per klausimus duodamus raštu toks klausimas: „Kas protingesnis: žmogus ar šuo?"

— Dažniausiai žmogus, bet kartais ir šuo bei kiti gyvuliai, — atsako į klausimus atsakinėjęs mokytojas.

— Na, na, — susidomėję antrąja nuomone subruzda susirinkusieji.

— Taip, taip: šuo ir kiti gyvūliai už žmogų protingesni tuo atžvilgiu, kad jie svaigalų visai negeria, o žmonės net persigeria, — paaiškino trumpai mokytojas.

KELIONEI Į LIETUVĄ

Nuolatinis susisiekimas

NEW YORK—KLAIPĖDA

(Per Gothenburgą, Švediją)

GRIPSHOLM — — — — spalių 26
DROTTNINGHOLM — — rugsėjo 23
GRIPSHOLM — — — rugsėjo 30
KUNGSHOLM — — — — spalių 23

Sutaupysi pinigą pirkdamas laivakortę ten ir atgal

Reikalaukite mūsų- bendros apie kelionę brošiūrėlės ir kainoraščio. Gaunama nemokamai pas visus mūsų autorizuotus agentus, arba

Swedish American Line

636 Fifth Ave., New York, N. Y.

LIETUVI, SKAITYK ŠIUOS LAIKRAŠČIUS

"AMERIKA", savaitraštis. Leidžia Lietuvių Universalis Biuras, Inc. Kaina metams $2.00. 423 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

"DRAUGAS", vienintėlis Amerikos lietuvių katalikų dienraštis, išeinąs 2334 South Oakley Ave., Chicago, Ill. Metams $6.00

"GARSAS", LRKSA organas, savaitraštis, 73 E. South Street, Wilkes—Barre, Pa. Kaina $2.00 metams.

"MOTERŲ DIRVA", ALRK Moterų Sąjungos mėnesinis žurnalas, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill. Metams $2.00

"VYTIS", Lietuvos Vyčių mėnesinis žurnalas, 4736 So. Wood Street, Chicago, Ill. Metams $1.80.

"STUDENTŲ ZODIS", Am. Liet K. Studentų organizacijos žurnalas, Marianapolis College, Thompson, Conn. Metams $2.00.

„MUZIKOS ŽINIOS", Vargoninkų Sąjungos organas, iliustruotas muzikos ir dainų mėnesinis žurnalas, 1702 N. Wolcott St., Wick Pk. Pl, Chicago, Ill. Metams $1.50

„DARBININKAS", L.D. Sąjungos organas. Eina du kartu į savaitę, 366 Broadway, So. Boston, Mass. Prenumerata metams $4.00.

„LIETUVIŲ ŽINIOS"", savaitraštis. Leidžia L.R.K. Literatūros Draugija, Inc., 6802 Superior Ave., Cleveland, Ohio. Kaina metams $1.50.

VIETOS ŽINIOS

FEDERACIJOS APSKRITIES NARIŲ DĖMESIUI

K. Federacijos apskrities svarbus susirinkimas kviečiamas šį penktadienį, rugsėjo 17 d., 8 val. vak. Apreiškimo par. salėje.

Šis susirinkimas yra pirmas po vasaros atostogų; jo tikslas bus apspręsti keli labai svarbūs klausimai.

Visi nariai prašomi būtinai atsilankyti.

Apskr. Valdyba.

IŠVYKO KUN. PR. SKRODENIS

Brooklynietis kun. Pr. Skrodenis, marijonas, iki šiol dirbęs Worcester, Mass., rugsėjo 13 d. išvyko į Kenosha, Wisc., kur jis paskirtas lietuvių par. klebonu.

Naujasis klebonas, prieš išvykdamas, buvo užėjęs į redakciją atsisveikinti ir Amerikos užsiprenumeruoti. Gražiausio jam pasisekimo gražioje Kenoshos parapijoje.

LANKĖSI BOSTONIEČIAI

Praeitą savaitę Amerikos redakcijoje lankėsi bostoniečiai lietuvių veikėjai Andrius Zaleckas ir Jonas Glineckis. Juodu grįžo iš Wilkes-Barre, kur svečiavosi pas savo pažįstamus p. Navikus ir apžiūrėjo Kat. Susivienijimo įstaigas.

Atsilankymo proga, p. Glineckis užsiprenumeravo Ameriką. P. Zaleckas ją prenumeruoja jau nuo seniau.

PASITRAUKĖ IŠ VIENYBĖS

P. Janina Simutienė, kurį laiką dirbusi Vienybės redakcijoje, prieš porą savaičių pasitraukė iš Vienybės.

IŠ VYČIŲ VEIKLOS

L. Vyčių 41-ma kuopa turėjo savo mėnesinį susirinkimą rugsėjo 9 d.

Išklausyta įvairių pranešimų. Apie seimą pranešė Z. Mažeikienė.

Nutarta organizuotai dalyvauti parapijos piknike ir pastatyti rinkimams savo kandidatu A. J. Mažeiką. Visi nariai drauge aplankys teatrą pamatyti veikalą „Virginia" lapkričio 5 d.

Į kuopą persikėlė M. Dovidonytė, Athol, Mass. 10-os kuopos narė, atvykusi gyventi į Brooklyną. Susirinkime dalyvavo ir Amerikos vedėjas D. J. Averka. Po susirinkimo turėta užkandžiai.

B.

NAUJOS SALĖS ATIDARYMAS

Šį šeštadienį, rugsėjo 18 d. įvyksta Apreiškimo parapijos naujos salės atidarymas. Ta proga Gyvojo Rožančiaus draugija rengia įdomų vakarėlį su gražia programa ir užkandžiais. Pradžia 8 val. vak. Įžanga tik 50 c.

Visi parapijiečiai, visos draugijos maloniai kviečiami į tą vakarą atsilankyti. Ne tik maloniai laiką praleisit, bet ir parapiją paremsit. Visi būsit gražiausiai priimti ir pavaišinti.

O. Stagniūnienė.

IŠ APREIŠKIMO PARAPIJOS

Iškilmingas mokyklos atidarymas

Pirmadienį, rugsėjo 13 d., įvyko Apreiškimo parapijos mokyklos iškilmingas atidarymas su bažnytinėmis apeigomis. 8 val. rytą iškilmingas mišias atlaikė kleb. kun. N. Pakalnis; jam asistavo kun. J. Kartavičius ir subdijakonas Bronius Kruzas. Pamokslą iškilmei pritaikintą pasakė kun. N. Pakalnis.

Pirmieji žingsniai

Naujosios viršininkės (principal) sesers Nikodemos pirmieji žingsniai labai laimingi. Labai daug naujų mokinių įstojo į Apreiškimo mokyklą. Beveik visi parapijiečiai, arti gyvenanti, atėmė savo vaikus iš viešųjų mokyklų ir atvedė į savąją lietuvišką katalikišką mokyklą.

Keistokas supratimas

Vienas lietuvis, save pasivadinęs „nebažnytiniu", štai kokį klausimą davė: „Ar iš tikrųjų iš Apreiškimo lietuviškos mokyklos mokiniai gali įstoti be jokių kvotimų į bet kurią High School?" Žinoma, Tamstele, — ir dargi gauna pasižymėjimus moksle — jam buvo atsakyta.

„Tai nežinojau", — nusiskundė, — „tai nors dabar aš leisiu savo sūnų į lietuvišką Apreiškimo mokyklą".

Tikrai keistas supratimas Apreiškimo mokyklą baigusių tarpe šiandieną yra garbingų profesorių (prof. kun. Jagminas), kunigų, seserų vienuolių ir kitų jau pasižymėjusių profesionalų. Dėlto, kad ir esi „nebažnytinis", vienok nepraloši, jeigu leisi savo vaikus į Apreiškimo lietuvišką katalikišką mokyklą. Ši mokykla yra vienintelė apylinkėje. Ji turi pilnas valstybės teises. Apreiškimo mokykloje visas mokslas yra lygiai toks pat, kaip ir kitose viešose mokyklose. Be to, čia mokoma dar lietuvių kalbos, tikybos ir kreipiama didelio dėmesio į dorą, mandagų katalikišką išauklėjimą. Visos mokytojos yra lietuvaitės. Mokyklos viršininkė yra visiems žinoma patrijotė lietuvaitė sesuo Nikodema.

Didžiausias džiaugsmas ir patenkinimas

Kada sužinota, kad sesuo Nikodema paskirta Apreiškimo mokyklos viršininke parapijoje suūžė didžiausio pasitenkinimo ir džiaugsmo banga. Sveikinimai ir dovanos vainikavo naują mokyklos vedėją. Gražiausia gal buvo scena, kada viena motina, kuri buvo baigusi Apreiškimo mokyklą prie sesers Nikodemos (tuomet dar tik paprastos mokytojos), — atvedė savo mažą dukrelę į tą pačią mokyklą (Apreiškimo) ir išvydusi seserį Nikodemą, jau esančią mokyklos vedėją, puolė į glėbį ir pilnomis ašarų akimis nuoširdžiai sveikino, prisimindama savo laimingas kūdikystės dieneles, gražiai praleistas sesers Nikodemos globoje.

Algirdas.

Parapijos metinis piknikas įvykęs praėjusį sekmadienį, labai gražiai pavyko visai atžvilgiais. Išrinkta nauja karališkoji šeima: karalius — Stasys Stumbrys, karalienė — Petronėlė Draugelienė, karalaitis — Justas Jankus, karalaitė — Sofija Kazlauskaitė. Karališkajai šeimai įteiktos dovanos ir paskelbtos privilegijos.

SODALIETĖMS

Šį sekmadienį, per 8 val. mišias, sodalietės bendrai eis prie Komunijos.

GREAT NECK, L. I.

Šį šeštadienį, rugsėjo 18 d. merginų klubas Kasmočiaus salėje ruošia jūrininkiškus šokius, 91 Steamboat Rd.

Šokiams gros Avižonio orkestras. Tikietai iš anksto — 40 c., prie durų — 50 c.

RADIO KONCERTAI

Radio lietuviškos programos vedėjas J. Valaitis šį šeštadienį turės koncertą — balių Elizabethe, lietuvių salėje, o sekmadienį, rugsėjo 19 d., Klasčiaus parko salėje. Abiejų koncertų pradžia 8 val. vak. Programą pildys El Sadauskaitė ir kiti. Elizabetho salės adresas: 269 Second St. Bilietai nuo 35 c. iki 1 dol. Klasčiaus parke piknikas prasidės 2 val. popiet.

Lietuvos Elektrifikacijos Planai

Rugpiūčio mėnesio gale susisiekimo ministeris inž. Stanišauskis priėmė laikraščių atstovus ir jiems pranešė apie steigiamą elektros bendrovę.

— Prieš keletą mėnesių — kalbėjo ministeris — buvo painformuota apie vyriausybės planus kraštui elektrifikuoti ir steigiamą tam reikalui akcinę bendrovę. Dabar tie darbai jau tiek pastūmėti į priekį, kad greitai bus paskelbti tos bendrovės įstatai. Bendrovės tikslas bus steigti elektros įmones ir sunaudoti elektros energijos šaltinius, durpynus, upes. Durpynų išnaudojimas darosi svarbus su šilumine elektros stotimi, kuri numatyta statyti Šiaulių rajonui. Ji aptarnaus ne tik miestą, bet ir visą rajoną. Darbai jau pradėti.

Kaip jau žinoma, pagrindinis steigiamosios akcinės bendrovės kapitalas bus 6 milijonai litų. Valstybės iždas nupirks 51% visų bendovės akcijų, o likusioji jų dalis bus paliekama pirkti savivaldybėms, organizacijoms, atskiriems asmenims. Visos akcijos bus vardinės. Perleisti jas kitiems asmenims arba įstaigoms galima bus tik su bendrovės valdybos sutikimu. Valdybos narių skaičių nustatys bendrovės susirinkimas. Akcijoms pasirašinėti laikas numatytas nuo rugsėjo mėn. 1 d. iki spalių mėn. 15 d. Pasirašinėti bus galima visuose apskričių miestuose, be to, Radviliškio, Šeduvos, Kuršėnų, Joniškio, Plungės ir Palangos pašto įstaigose. Visos akcijos bus po 100 litų. Sąlygos akcijoms pirkti labai lengvos. Pasirašant reikia įmokėti 25%, iki 1938 m. liepos mėn. 1 d. 35%, o likusiąją dalį iki 1939 metų liepos mėn. 1 d. Vadinasi, pinigus už pasirašytąsias akcijas galima bus mokėti per dvejis metus.

Bendrovės steigėjai yra inž. Jankevičius, R. Skipitis, Vaitkevičius, prof. Kolupaila, dir. Barkauskas ir inž. Janavičius (Šiaulių).

Elektros bendrovė elektrą tik gamins. Savivaldybės elektrą ims iš bendrovės ir teiks vartotojams.

Mokesčių klausimas numatyta sutvarkyti įstatymu, kurio projektas dabar jau baigiamas ruošti ir rugsėjo mėn. bus patiektas ministerių kabinetui apsvarstyti. Elektros mokesčius šis įstatymas nustatys visai Lietuvai, neaplenkiant nė Kauno. Žinoma, bendrovė galės turėti normalų uždarbį. Tuo tarpu dar nenumatyta, kiek elektra atseis ir kokie tie mokesčiai bus. Reikia manyti, kad naujosios bendrovės įmonių elektra bus pigesnė ir geresnė, nes įrengimai bus moderniški ir pati įmonė didesnė.

Naujoji elektros stotis Šiaulių rajonui bus prie Rekyvo ežero, pusantro kilometro nuo dabartinės. Dabartinė stotis bus kurį laiką panaudojama kaip atsarginė. Be to, numatyta statyti hidroelektros stotį ant Minijos Telšių, Plungės, Kretingos rajonui. Tyrinėjimai tam reikalui bus baigti iki lapkričio mėn. 1 d. Dabar juos veda Energijos komitetas, o darbus vykdys įsteigtoji elektrifikacijos bendrovė.

Šios stotys yra tik pradžia plano Lietuvai elektrifikuoti. Ateityje vis tiek numatoma statyti galingą hidroelektros stotį, kuri galės aprūpinti visą Lietuvą. Tačiau šių mažesnių, rajoninių stočių statymas nėra taip pat žingsnis iš kelio. Jos bus reikalingos kaip pagelbinės didžiajai stočiai, nes be tokių vis tiek apsieiti nebus galima.

Didelė hidroelektros stotis numatyta statyti ant Neries ties Jonava. Ji jau galės aprūpinti labai didelius rajonus, pav. Šiaurės Lietuvą, Kauną, Alytų, Vilkaviškį, Kybartus, Kudirkos Naumiestį, Raseinius ir t.t. Ši stotis numatyta pastatyti pirmajam dešimtmety, o toliau jau eis didžioji hidroelektros stotis ant Nemuno.

Dabar reikia, kad plačioji visuomenė pritartų šitiems Lietuvos eletrifikacijos planams ir padėtų juos įvykdyti pirkdama akcijas. Energijos komitetas dabar dirba be jokio atlyginimo, už ką p. ministeris pareiškė jam savo padėką.

VYSK. M. REINIO ATSISVEIKINIMO ŽODIS

(Pradžia 1 psl.)

Išvykęs iš Amerikos linkiu broliams lietuviams tvirtai laikytis katalikų tikėjimo, nes jisai kilniai atitinka žmogaus sielos reikalus, laiko mus taikoje su Dievu, visokios gerybės Davėju, saugo mūsų ir žemiškąją laimę, palaiko mūsų lietuviškąjį tautiškumą.

Linkiu tvirtai laikytis lietuvybės, nes ji yra mūsų tėvų, protėvių kraujas, būdas, dvasia, amžiais sukaupta. Linkiu mylėti ir gražiai mokėti lietuvių kalbą, nuoširdžiai visokiariopai remti lietuviškąsias katalikiškąsias mokyklas, noriai remti ir skaityti lietuvių katalikų laikraščius, gausiai dalyvauti brolijose ir draugijose, nuoširdžiai dalyvauti lietuviškuose bažnytiniuose choruose, būtinai remti lietuviškojo ir katalikiškojo jaunimo ir vaikučių organizacijas, jose gausiai ir uoliai dalyvauti, dažnai suorganizuoti ir rimtai pravesti lietuvių dienas, uoliai dalyvauti organizacijų seimuose, retkarčiais atsilankyti į Lietuvą. Organizacijų Federacija kad ir uždeda tam tikrų pareigų, bet ji yra moderniškoji šių laikų būtinybė, kuri duoda gerų vaisių ir drauge yra nepamainomoji priemonė galingajai jėgai sudaryti šiais laikais.

Pagarba galingosioms Jungtinėms Valstybėms, jos žvaigždėtai vėliavai, pilietinės pareigos, kurios svarbu sąžiningai ir uoliai atlikti, geras anglų kalbos mokėjimas netrukdo lietuviui branginti savo lietuviškąją tautybę. Priešingai, gerai mokėdamas lietuvių kalbą šalip angliškosios lietuvis bus pranašesnis, vertingesnis, savo būdu tvirtesnis, patikimesnis. Tada jisai nevirs spekuliantu, visur besilankstančiu, gaudančiu visokius vėjus savo asmeninei naudai.

Lietuvos galybė Vytauto laikais, Lietuvos kančios ir kovos už spaudą rusų laikais, Lietuvos nepriklausomybės atgavimo kovos, finansinis Lietuvos atstatymas — tai yra momentai, kurie sukelia pagarbą lietuvių tautai visuose, kurie arčiau pažįsta tuos dalykus.

Linkiu A.L.R. Kat. Federacijai palaikyti gerus santykius su National Catholic Welfare Conference Vašingtone, nes iš to yra daug naudos, tik reikia ją apčiuopti ir tinkamai apie savo viešumą informuoti.

Nors vandenynas skirs mane nuo Jungtinių Amerikos Valstybių lietuvių katalikų, bet mano mintys dažnai ten lankysis ir širdis bus arti bendram darbui Dievo ir Lietuvos gerovei.

Tuos mano norus užantspaudavo man sužvilgusios ašaros, kai, mūsų laivui milžinui sujudus plaukti iš New Yorko, pamačiau iš minios plevėsuojančių skepetaičių, lydinčių išvažiuojančius, kun. Paulionio aukštai virš galvų iškeltą ranką, kuria jisai padarė didelį kryžiaus ženklą, linkėdamas laimingos kelionės. Ji iki šiol labai laimingai ir vyksta.

Vysk. M. Reinys.

Atlantiko vandenynas,
laivas „Normandie",
1937 m. rugsėjo 4 d.

AMERIKOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

„GARSAS" duoda literatūros, mokslo ir politikos žinių.

„GARSE" rasi žinių iš viso pasaulio. Daug rašoma apie Amerikos lietuvių gyvenimą bei veikimą.

„GARSAS' yra didžiausios lietuvių organizacijos — L.R.K. Susivienymo Amerikoje organas.

Susivienymas yra tvirta, saugi, valdžios prižiūrima, lietuviška, katalikiška fraternalė organizacija. Turi apdraudos skyrių susidedantį iš keturių klasių; taip pat jaunamečių apdraudos skyrių iš dviejų klasių. Pašalpos skyrius susideda iš 4-rių laipsnių — nuo 3 iki 12 dolerių savaitinės pašalpos. Susivienymo turtas siekia pusantro milijono dolerių.

„GARSAS" ne Susivienymo nariams kainuoja metams 2 doleriu, pusei metų — 1 dolerį.

Reikale kreipkitės šiuo adresu:

P. O. Box 32, "GARSAS" Wilkes-Barre, Pa.

KETVIRTAS METINIS

Radio Vakaras

SEKMADIENĮ, SPALIŲ — OCTOBER 17, 1937

GRAND PARADISE SALĖJE,

Programą išpildys Amsterdamo artistų grupė, vadovaujant p. Olšauskui

Rengia JUOZAS GINKUS

IŠ TĖVŲ ŽEMĖS

— Kaune ir Klaipėdoje lankėsi Austrijos berniukų choras, kurs turėjo kelis koncertus, praėjusius geru pasisekimu.

— Susisiekimo ministerija per sekantį dešimtmetį numačiusi pastatyti apie 700 kilometrų naujų plentų. Žemaičių plentas šiemet jau sujungs Kauną su Ariogala, o kitais metais tas plentas jau pasieks ir Klaipėdą.

— Autobusais vasarą buvo labai didelis judėjimas; dažnai jie negalėjo sutalpinti keleivių; ypač didelis judėjimas Žiežmarių — Kauno ir Jurbarko — Kauno ruožuose.

— Per vasarą Kaune šv. Vincento Pauliečio draugija užlaikė kelias aikšteles, kurios daugiausia skirtos darbininkų vaikučiams. Darbininkai, išeidami į darbą, palikdavo jose vaikus, kurie ten buvo gerai užlaikomi ir mokomi.

— Vilniuje lenkai tardė lietuvių veikėją Šlapelienę, kurios knygynas turi išsirašęs iš Kauno statistikos žinių laikraštį.

— Viekšniuose steigiama nauja akcinė bendrovė „Virvytė", kuri rūpinsis linams apdirbti mašinų pastatymu, steigs linų supirkimo punktus ir apdirbs užsienio prekybai skiriamus linus. Bendrovė bus grynai lietuviška ir prekybos santykius palaikys tik su lietuviais.

— Rugsėjo 12 d. įvyks didelė rajoninė dainų šventė Marijampolėje, o rugsėjo 19 d. įvyks Panevėžy. Tomis šventėmis norima ko geriausiai pasiruošti Lietuvos dainų šventei, įvyksiančiai kitąmet.

— Rugsėjo 8 d. minėta visoj Lietuvoje tautos šventė.

— Priekulėje, Klaipėdos krašte, statoma nauja, mūrinė katalikų bažnyčia. Jos statyba rūpinasi buvęs amerikietis kun. N. J. Petkus.

— Berlyne per vykstantį tarptautinį pieninininkystės kongresą surengtas sviesto ištyrimas, kuriame dalyvavo 17 valstybių. Geriausiu sviestu pripažintas Lietuvos sviestas.

— Prof. K. Pakštas, gydęsis Čekoslovakijoje, grįžo į Lietuvą pataisęs savo sveikatą

— Kaune lankėsi Palestinos žydų futbolo komanda, kurios dalyviai uždėjo vainiką ant Nežinomo Kareivio Kapo.

— Vokietijoje mirė džiova gydytojas Jonas Kulboka, 26 metų, ką tik baigęs Vytauto D. universitetą; kilęs iš Vilkaviškio apskrities.

— Kiaulių kainoms pakilus, ūkininkai net trigubai daugiau dabar kiaulių pristato į nupirkimo vietas.

BUVO ATOSTOGŲ

Al. Pūkenytė, Apreiškimo par. sodaliečių pirmininkė, federacijos apskr. sekretorė, buvo išvykusi savaitei atostogų, kurias praleido Waterbury, Conn.

EVergreen 8-9770

JOSEPH GARSZVA

Graborius ir Balsamuotojas

231 Bedford Av. B'klyn, N.Y.

Phone STagg 2-0783 Night JUniper 5-4912

JOSEPH LE VANDA

Laisniuotas Graborius ir Balsamuotojas

NOTARY PUBLIC

337 Union Av., Brooklyn, N.Y

Namas tas pats, tiktai miesto pa tvarkymu pamainytas numeris buvusio 107 Union Avenue.

STagg 2-5043 Notary Public

M. P. BALLAS, Inc.

(BIELIAUSKAS)

Graborius ir Balsamuotojas

660 Grand St. Brooklyn, N.Y.

Tel. STagg 2-7177

ALFRED J. WENTZ

(VENCIUS)

ADVOKATAS

219 So. 4th St., Brooklyn, N.Y.

(Williamsburgh Bridge Plaza

New Yorko Parapija Liks Lietuviška

Kun. J. Šeštokas, Aušros Vartų par. klebonas, rugs. 4 d. išvyko Lietuvon. Jo sveikata taip susilpnėjo, kad, gydytojų patariamas, nuo pareigų pasitraukė. Pernai padaryta vidurių operacija

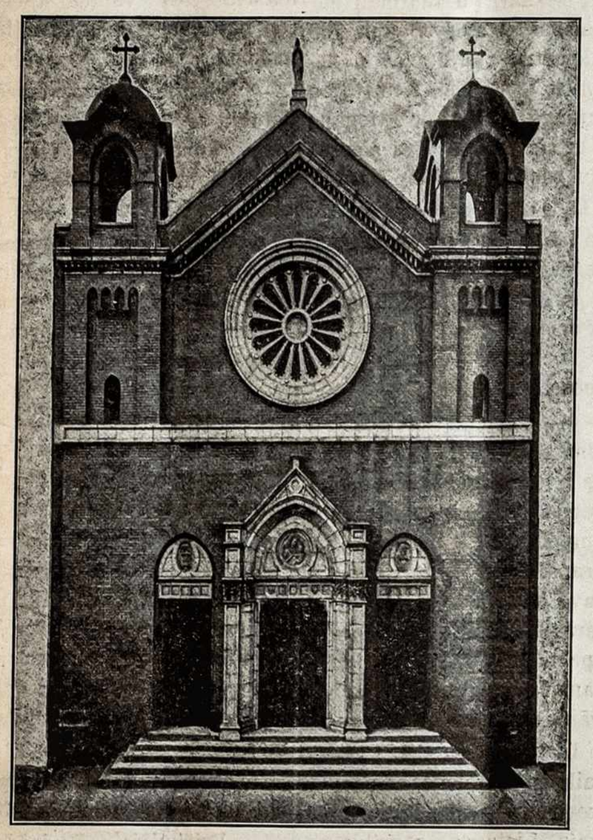

negalėjo grąžinti sveikatos. Dar senatvė prisideda, na ir po ilgų darbo metų New Yorke, veteranas kunigas priverstas perduoti parapijos vadovavimą kitam...

New Yorko kardinolas, neturėdamas lietuvio kunigo, paskyrė kun. Dr. Petrą Lamb administratorium. Kilo kalbos, kad lietuvių organizuota parapija, pastatyta bažnyčia jau perduodama kitataučiams. Tikrai būklei ištirti atlankiau kunigą Dr. P. Lamb, kuris, labai maloniai priėmęs, viską paaiškino.

Kun. Lamb mane užtikrino, kad kun. J. Šeštokas ir dabar skaitomas parapijos klebonu, o jis tik administratorium. Jam gelbsti lietuvis kunigas Pr. Vasiliauskas, neseniai atvykęs iš Lietuvos. Aušros Vartai, sakė kun. Lamb, pasiliks visados lietuviška parapija. Jo Eminencija kardinolas pabrėžė, kad kol New Yorkę bus lietuvių, tol Aušros Vartų bažnyčioje bus lietuviškos pamaldos, bus išlaikytos lietuviškos tradicijos, vedamos lietuviškos draugijos ir užlaikomas lietuvis kunigas. Dabartinis lietuvis kunigas bus vyskupijos užlaikomas. Žodžiu, jokiu būdu negalima sakyti, kad Aušros Vartų parapija atimama nuo lietuvių.

— Priešingai, — sako kun. Lamb, — stengsiuos pažinti lietuvių papročius, draugijas, New Yorko lietuvius, stiprinti šią parapiją kaip lietuvišką centrą New Yorke. Aš kviečiu visus lietuvius ateiti klebonijon susipažinti, užsiregistruoti. Bandysiu atlankyti lietuviškas šeimas, jas jungti ir rišti su parapija. Lietuvių reikalai, siekiai, bus mano reikalai. Studijuosiu Lietuvos istoriją, geografiją, jos kalbą ir tapsiu lietuviu... Žinau, kad visi geros valios lietuviai su manimi kooperuos. Niekas neturėtų abejoti, kad man rūpi jų sielos reikalai. Jokios kliūtys nesulaikys manęs su lietuviais susiartinti, sugyventi. Aš seniai pažįstu lietuvius, seniai pažįstu kun. J. Šeštoką. Turiu ir artimų draugų lietuvių tarpe, kaip kun. J. Simonaitį, kun. Dr. Navicką, M.I.C. ir k.

Pasirodo, kad kun. Dr. P. Lamb gimęs čia pat New Yorke. Lankė Cathedral College, kur draugavo su minėtais lietuviais kunigais, vėliaus Dunwoodie Šv. Juozapo seminariją ir Fordhamo universitetą. Aukšto mokslo asmuo, įgijo laipsnius M. A. (dailės magistro) ir Ph. D. (filosofijos daktaratą). Mažai dirbęs parapijose, kuone visą laiką moko Cathedral College matematiką, Fordhamo mokytojų kolegijoje filosofiją.

Dabartiniu laiku jam padeda kun. Pr. Vasiliauskas, atvykęs iš Lietuvos, paskiausiai klebonavęs Josvainių parapijoje, Kedainių apskr. Gimęs Meškučių par., mokslus ėjęs Kaune, jau kunigauja per 40 metų. Buvęs 3 metus Skotijoj, todėl kalba angliškai. Dabar Amerikoje svečiuosis vienerius metus. Atvyko pas p. Žilevičius Elizabethan (kun. Vasiliauskas yra ponios Žilevičienės brolis); jis yra literatas, parašęs keleta knygų, kaip „Susipraskim", „Kaip Elzutė praleido šv. Jono dieną" (abu kun. A. Miluko leidiniai), neseniai išleido Lietuvoje „Jauno kunigo sielvartos". Bendradarbiauja spaudoje, tad ir Amerikai žada rašinėti.

Šių dviejų prakilnių asmenybių globoje galime tikėtis, kad Aušros Vartų parapija gražiai gyvuos lietuvybei. Pasiryžimų ir norų yra. New Yorko lietuviams linkėtina savo parapiją remti ir dar ilgiems metams išlaikyti Dievui ir Tautai. **Ji lietuviška buvo, yra ir bus! Išlaikykite šį šūkį.**

Ar grįš kun. J. Šeštokas? Sunku pasakyti ar sveikata jam leis grįžti į aktyvų darbą. Vargiai... Jo Eminencija kardinolas nepriėmė jo atsistatydinimo iš klebono pareigų. Cathedral College turi lietuvių kandidatų į seminariją. Dar susilauksime savų jaunų lietuvių kunigų.

Jasys.

AMERIKOS SPAUSTUVĖJ

ATLIEKAMI VISOKI SPAUDOS DARBAI GREITAI, GERAI IR PIGIAI

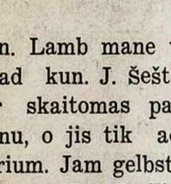

Iš kitų miestų gautus spaudos darbus atliekame ir prisiunčiame laiku.

Rengiantieji šokius, koncertus, vakarienes, balius, gegužines ar norintieji išgarsinti savo biznį, spaudos darbą duokite mūsų spaustuvei.

Kreipkitės:

LITHUANIAN UNIVERSAL BUREAU, Inc.

423 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

Stagg 2-2133

MASPETHO ŽINIOS

Šokiai šį sekmadienį

Rožančiaus draugija ruošia šokius šį sekmadienį, rugs. 19 d., parapijos salėje. Pradžia 4 val. popiet. Bus geras orkestras. Bus ir kitokių pamarginimų, dovanų, žaislų. Visi kviečiami atsilankyti.

„Jaunoji Lietuva" Maspethe

Rugs. 26 d. parapijos salėje bus rodoma nauja Lietuvos filma — „Jaunoji Lietuva". Tai viena gražiausių iš Lietuvos atvežtų spalvota garsinė filma. Rodys p. J. Januševičius, ką tik grįžęs iš Lietuvos. Matysite žiemą, pavasarį ir vasarą Lietuvoje, įvairias šventes, kariuomenės paradus, vyriausybės asmenis, sportą ir k. Šie nauji Lietuvos spalvoti ir garsiniai judami paveikslai yra nepaprasti, skirtingi, šviesūs ir aiškūs. Pradžia 8 val. vak. Įžanga 35 centai, vaikams 15 centų.

— Šį rudenį vėl atsidarys lietuvių kalbos kursai. Mokys seserys pranciškonės. Tvarka bus vėliau paskelbta.

— Choras pradeda rudeninį sezoną ir naujų narių įrašymo vajų. Pratybos penktadienio vakarais.

— Dainininkas Kazys Hoffmanas sekmadieniais gieda Maspetho bažnyčioje 10 ir 11 val. mišiose.

— Šią savaitę lankėsi kun. A. Drazdys.

SIDABRINĖS VESTUVĖS

Rugsėjo 5 d. Petronėlė ir Pranas Šimkai, gerai žinomi maspethiečiai, minėjo savo vedybinio gyvenimo 25 metų sukaktį. Puota įvyko rugsėjo 12 d. parapijos salėje. Surengė Altoriaus draugija ir Moterų Sąjunga. Kalbas pasakė kunigai J. Balkūnas ir P. Lekešis, varg. Visminas ir draugijų pirmininkės. O. Petrulytė padeklamavo. Vakaro vedėja buvo O. Petrulienė.

Labai gražias ir brangias dovanas įteikė pats klebonas kun. J. Balkūnas, altoriaus draugija ir sąjungietės. Ponai Šimkai yra darbštūs parapijiečiai, Amerikos skaitytojai, mylinti katalikų draugijas. Petronėlė yra Altoriaus draugijos pirmininkė. Puotai surengti daugiausiai pasidarbavo P. Paulauskienė, O. Liziūnienė, M. Zambliauskienė, F. Kurienė, V. Vyšniauskienė, M. Litvinienė, P. Meškienė, M. Kunickienė.

Ponai Šimkai džiaugėsi ir dėkojo draugijoms už surengimą puotos, dovanas ir atsilankymą. **O. P.**

Sąjungietė E. Paškauskienė sunkiai susirgo; ji nuvežta į ligoninę Adelf, Brooklyn, N. Y. sunkiai operacijai.

GREAT NECK, L. I.

Lietuviški paveiklai

Rugs. 24 d. 8 val. vakare p. J. Januškevičius rodys naujausius lietuviškus judamuosius paveikslus Great Necke, Kasmočiaus Elm Point Inn salėje (91 Steamboat Rd.). Graži spalvota filma „Jaunoji Lietuva" taipgi bus rodoma. Filma parodo kokia graži, turtinga jaunoji valstybė. Įvairūs vaizdai iš visų Lietuvos kraštų sudaro šią įdomią filmą, todėl verta pamatyti. Eikime visi. Įžanga 35 centai, vaikams 15 centų.

IŠ ŠV. JURGIO PARAPIJOS

Trys sodalietės rugsėjo 8 d. išvyko su kita mergaite iš Hartfordo į šv. Pranciškaus akademiją, Pittsburgh, Pa. mokytis. Tai bene pirmos iš Brooklyno stojančios į Seserų Pranciškonių vedamą Akademiją.

Rugsėjo 7 d. sodalietės savo draugėms Aleksandrai Pilelytei, Pranciškai Uščinytei ir Adelei Miltenytei surengė gražų išleistuvių vakarėlį, apdovanojo išvykstančias mergaites, palinkėjo joms gražių sėkmių moksle, akademiniame ir socialiniame gyvenime. Parapija linki toms laimingoms megaitėms ištvermės ir vaisingų sėkmių moksle, ir lauks sugrįžtant jau pribrendusių, išmokslintų veikėjų. Tesergsti Jus Dievas! **N. N.**

Parapijos piknikas pavyko

Parapijos piknikas dėl blogo oro neįvykęs rugsėjo 5 d. Klasčiaus salėje, įvyko pereitą sekmadienį parapijos salėje. Žmonių atsilankė daug ir visi buvo gražioj nuotaikoj. Čia buvo rinkta karalius ir karalienė. Daugiausia balsų gavo kleb. kun. Paulionis, bet jis savo vietą užleido klierikui P. Raugalui. Karalienės garbė teko p-lei M. Paulionytei.

Choras, J. Brundzos vedamas, pradėjo programą. Padainavus pora dainų, kai tik pradėjo liaudies dainas dainuoti, tuoj prisidėjo ir publika ir susidarė milžiniškas choras. Žmonėms toks dainavimas labai patiko. Tai parodo pati praktika. Panašiuose rengimuose patogiausia tokį „chorą" ir organizuoti. Žmonės dainas mėgsta, tad kodėl jiems to pavydėti. Pasekmės to gali būti, kad jie, įsidrąsinę dainose, gali užtraukti visi bendrai ir „Pulkim ant kelių" bažnyčioje, kas seniai yra pageidaujama.

Jaunimas, prie gero orkestro, puikiai pašoko. Lauksim daugiau tokių parengimų.

Parapijonas.

Rekolekcijose

Šią savaitę mūsų klebonas, kun. V. Paulionis, išvyko rekolekcijoms.

LINKSMA VAKARIENĖ

Mot. Sąjungos 35 kuopa šį sekmadienį, rugsėjo 19 d., šv. Jurgio par. salėje, 207 York St. turės nepaprastai linksmą vakarienę, kurios smagi programa bus ilgai atmintina. Programą pildys muz. J. Brundza ir muz. Pr. Dulkė su savo dainininkų grupėmis. P. Dulkė per radio pranešė, kad jis atvyks ir su savo muzikantais, tad po vakarienės bus galima ir pašokti Pradžia 7:30 val. vak.

Tikietų galima įsigyti iki šeštadienio ryto, bet būtų geriau, kad įsigytumėt anksčiau. Jų galima gauti pas: M. Brangaitienę, 83 Gold St.; A. Kazlauskienę, 46 Hudson Ave.; M. Valinavičienę, 57 Hudson Ave. ir pas kitas nares.

Visi kviečiami atsilankyti, o ypač sąjungietės.

Kvieslys.

SVARBŪS PATARIMAI

Automobilių vairuotojai prašomi prisilaikyti tokių taisyklių:

1. Visada pagerbk kitų teises ir privilegijas. 2. Visados vairuok tinkamu ir protingu greičiu. 3. Kreipk didžiausio dėmesio į savo vairavimą. 4. Atsimink oro ir kelio sąlygas. 5. Žinok sustojimo nuotolį. 6. Visados turėk tvarkoje žiburius, stabdžius ir visą mechanizmą. 7. Stebėk automobilį prieky važiuojantį ir žinok, kas už tavęs. 8. Niekados nelenk per tiltą, kalną, geležinkelių kryžkelį, užsisukimus ir ten, kur nematyti pilno kelio vaizdo. 9. Laikykis dešinės ir dabok įvairius ženklus. 10. Neužmiršk duoti ženklo, kai nori sukti į kitą kryptį ar sustoti. 11. Atsimink, kad alkoholis ir gasolinas nesudaro gero mišinio! 12. Pagerbk kitą vairuotoją taip, kaip pats nori būti pripažintas.

Pats gyvenk ir kitam leisk gyventi. **Prct. 92.**

NUŠOKO NUO TILTO

Nežinoma moteriškė, apie 25 metų amžiaus, praeitą sekmadienį nušoko nuo George Washington tilto į Hudsono upę. Šoko iš 250 pėdų aukščio.

Saužudė ištraukta iš vandens dar gyva, bet mirė ligoninėje už 2 valandų.

LICENSES
Beer, Wine, Liquor
Wholesale, Retaile

NOTICE is hereby given that License No. EB 4526 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 76 of the Alcoholic Beverage Control Law at 4413—4th Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
HENRY HORSTMANN
4413—4th Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 3658 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 76 of the Alcoholic Beverage Control Law at 589—3rd Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
MICHAEL ZATORSKI
589—3rd Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 3741 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 76 of the Alcoholic Beverage Control Law at 284 Avenue X, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
MARIA POLACCO
Welcome Restaurant & Pizzeria
284 Avenue X, Brooklyn, N. Y.
Napolitana

"AMERIKA"
423 Grand St. Brooklyn, NY.

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
161 NO 6th STREET
VALANDOS:
8—10 ryte
1—2 p. p.
6—8 vak.
Sventadieniais susitarus
Tel.: EVergreen 8-9229

DR. ED. W. ŽUKAUSKAS
1114 FOSTER AVENUE
VALANDOS:
1—2 p. p.
6—8 vak.
Ir pagal sutartį
Tel.: MAnsfield 6-8787

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 SO. 4th STREET
VALANDOS:
9—12 ryte
1— 8 vak.
Penktadieniais uždaryta
Tel.: EVergreen 7-9105

Tel. EVergreen 7-1312
Dr. H. MENDLOWITZ
Persikėlė naujon vieton, tai yra:
522 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
VALANDOS:
1 iki 3 ir nuo 7 - 8 val. vakaro
Sekmadienį: 10 iki 12 val. ryte
FLATBUSH OFISAS randasi 2220 Avenue J.

Tel. EVergreen 8-7027
GARSAS BAKERY, Inc.
Savininkas — A. SHRUPSKIS
GERA DUONA — ŽMOGAUS SVEIKATA
Lietuviai yra sveiki ir stiprūs žmonės todėl, kad jie valgo tikrą Lietuvišką Duoną. "GARSO" KEPTUVĖ kepa geriausią lietuvišką duoną, keiksus ir pyragaičius vestuvėms bei kitokiems pokyliams
Siunčia ir į kitus miestus.
68 So. 2nd Street, Brooklyn, N. Y.

Tel. NEwtown 9-4464 NOTARY PUBLIC
A. J. VALANTIEJUS
UNDERTAKER and EMBALMER
REAL ESTATE - GENERAL INSURANCE
54-41—72nd Street, Maspeth, N. Y.

Tel. STagg 2-2306
SALDAINIŲ PALOCIUS
GERIAUSIOS RŪŠIES
Lengvi užkandėliai, kava, arbata, Hot Chocolate
PUSRYČIAI — PIETUS — VAKARIENĖ Geriausias pasirinkimas
AISKRYMAS gamintas namie iš geriausios smetonos. ALUS iš geriausių bravorų. Parengimams priimami užsakymai. Kreipkitės:
J. GINKUS
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Tel. VIrginia 7-4499
BARRY P. SHALINS
(BRONIUS ŠALINSKAS)
GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
Graži, moderniška šarvojimui koplycia ir pollsiui gražūs kambariai duodama nemokamai. Samdo automobilius įvairiems reikalams. Kainos labai prieinamos
84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.
(Prie FOREST PARKWAY)

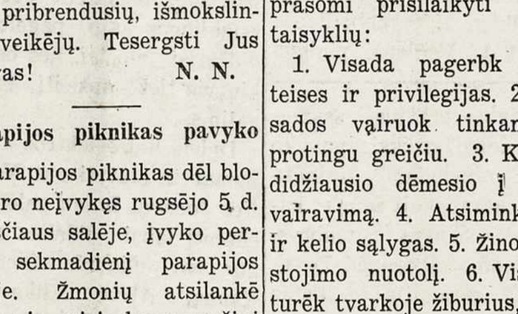

TRU - EMBER COAL COMPANY
(LIETUVIŲ KOMPANIJA)
485 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-1661

Tel. Elizabeth 2-8661 Res. Tel. Elizabeth 2-8537
MICHAEL SALIKLIS
Real Estate — Insurance — Notary Public
120 Broad St., Elizabeth, N. J.
Apkainuoja, parduoda nejudomas nuosavybes, Sukolektuoja rendas
Pilnas patarnavimas Visokios apdraudos ir bondsų reikaluose
Minėtuose reikaluose visuomet gausite gerą patarnavimą

Tel. EVergreen 7-4335
STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
Graborius - Balzamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYČIA
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.

Telefonas: STagg 2-4409
ALEKS. RADZEVIČIUS IR SŪNUS
Garboriai - Balsamuotojai
402 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
(Prieš pat Apreiškimo bažnyčią)
Duodu automobilius vestuvėms, krikštynoms ir visokiems pasivažinėjimams.